

Bomo kot sestavljeno podjetje uspešnejši?

Namesto tozdov podjetja

Torej – reorganizirali smo se, vsaj formalno, sedaj pa nas čaka resno delo. Gradbeništvo je namreč trenutno v precejšnjih težavah in to kljub obljubam oblasti o pospešeni gradnji infrastrukture in menda tudi stanovanjskih objektov. Za obstoj na nastajajočem trgu se bo potrebno boriti z vsemi močmi, saj se kriza v gospodarstvu pozna kot običajno najostreje in najprej v naši panogi.

Da bi se lahko uspešno poprijeli s konkurenco, bo potrebno naše medsebojne odnose, pogodbe in sporazume dobro premisliti in jih opredeliti v taki obliki, da bomo uspešni navzven, ne pa, da se bomo slabili v konkurenčnih bojih znotraj Gradisa. To pa je povsod v naši družbi že večji problem, saj je potrebno dogovorjeno tudi spoštovati... Komisijo za izdelavo strokovnih podlag za učinkovito sestavljeno obliko organiziranosti Gradisa čaka še težko delo. Po sprejetju Samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranosti delovne organizacije na referendumih 12. in 13. februarja so bili na referendumih v tozidih februarja sprejeti še statuti bodočih podjetij (v prejšnji številki smo pomotoma zapisali, da je najmanj delavcev za spo-

razum glasovalo v tozdu GE Koper, v resnici pa je predlog dobil najmanj glasov v tozdu Gradbena operativa Ljubljana in sicer 61,2 odstotka glasov, v GE Koper je bilo zanj 62,7 odstotkov volilnih upravičencev).

Tako bodo sedanji tozdi v Gradisu postali podjetja, razen tozdov SPO, Interne banke in Inženiringa, ki bodo družbe z omejeno odgovornostjo. Delovna skupnost skupne službe pa naj bi postala nekakšno »krovno podjetje«, vendar njen status in položaj še ni dokončno definiran. Uradno bodo tozdi postali podjetja s sodnim sklepom sodišč, kjer bodo podjetja vpisana v sodni register. Prijave oziroma priglasitve za vpis so že oddane, Interna banka pa je že registrirana kot družba z omejeno odgovornostjo. M. M.

V krogu v ospredju si mnenja in vtise izmenjujejo (od leve proti desni) Niko Žibret, predsednik Izobraževalne skupnosti Slovenije, prof. dr. Jože Kovač, dekan Biotehnične fakultete in dr. Vinko Strgar, predsednik gradbenega odbora za izgradnjo Biološkega središča.

»Mravljisce« na Biološkem središču v Ljubljani

Ogled ob novem zagonu

Po pridobitvi gradbenega dovoljenja za nadaljevanje gradnje ob Večni poti v Ljubljani, kjer Gradis (GOL) gradi učno raziskovalni objekt s 1.844 kvadratnimi metri uporabne površine, je bil 21. februarja organiziran ogled »na kraju samem«, da so se lahko vsi tisti, ki so si več kot dvajset let prizadevali za uresničitev zamisli, na lastne oči prepričali, da gre tokrat zares.

Izgradnja biološkega središča je uvrščena v »paket družbenih investicij nacionalnega pomena«, ves kompleks pa bo skupaj z bodočim novim ljubljanskim botaničnim vrtom obsegal okrog 40 hektarjev površine.

Tokratna »zelena luč«, dosežena s podporo Izvršnega sveta SRS ob tudi siceršnjem razumevanju vseh drugih forumov in ravni odločanja, pomeni za glavne tri soinvestitorje Biološko fakulteto, Center za biotehnologijo in Inštitut za biologijo Univerze Edvard Kardelj iz Ljubljane potrditev, da se bo objekt v naslednjih nekaj mesecih dvignil iznad že zgrajenih temeljev do tretje gradbene faze – to je, da bo pokrit.

Golovci so se zaobljubili, da se bodo držali prvotne pogodbe – in hitijo. Ekipa te dni šteje približno 150 ljudi, delo pa teče tudi ob sobotah in nedeljah, ob-

časno tudi v podaljšanih izmenah.

Od 21. februarja tja v prve dni marca se je slika gradbišča povsem spremenila. V krilu A, je nad spodnjim zgrajeno tudi zgornje pritličje, zabetonirana je tudi že plošča nad pritličjem v osrednjem delu objekta... »Objekt bo do 20. julija pod streho«, pravijo.

Že omenjen shod z ogledom gradbišča je kljub skrbem, da bi ja ne zaškripalo pri financah, minil v sproščenem vzdušju; v prihodnih stvkih nekaj ključnih udeležencev pa je bilo slišati tople, tudi ganjene besede.

G. B.

• Imena Gradisovih podjetij, sedanjih tozdov, bodo ostala podobna dosedanjim – malo zaradi navezanosti na njih, malo pa zato, da se bodo lažje znašli investitorji. Seveda lahko pride še do kakšne manjše spremembe katerega izmed imen, v glavnem pa bodo ostala takšna:

- Gradis, Gradbeno podjetje Celje, polna odgovornost ali skrajšano Gradis, GP Celje, p.o.
- Gradis, Gradbeno podjetje Gradnje Ptuj, polna odgovornost, kratko: Gradis – Gradnje Ptuj, p.o.
- Gradis, GP Jesenice, p.o.
- GP Gradis Koper, p.o.
- Gradis, GP Ljubljana, p.o.
- Gradis, GP Maribor, p.o.
- Gradis, GP Nizke Gradnje Maribor, p.o.
- Gradis, Gradbeno podjetje Ravne na Koroškem, polna odgovornost, kratko: Gradis, Ravne na Koroškem, p.o.
- Gradis, Industrijsko podjetje Strojgradnja Maribor, p.o.
- Gradis, Lesna industrija in objekti Škofja Loka, polna odgovornost, na kratko Gradis, LIO Škofja Loka, p.o.
- Gradis, Industrijsko podjetje (IP) gradbenih izdelkov Ljubljana, p.o.
- Gradis, Biro za projektiranje Ljubljana, p.o.
- Gradis, Biro za projektiranje Maribor, p.o.
- Gradis, Strojno prometna operativa (SPO) Ljubljana, družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.)
- Gradis, Inženiring Ljubljana, d.o.o.
- Gradis Interna banka, finančna organizacija, d.o.o. Ljubljana M. M.

Na skupščini gradbeniškega sindikata se je zbralo kar lepo število delegatov iz večine slovenskih gradbenih podjetij.

Gradisovi delegati z leve proti desni: Slavko Šarič, Žarko Slabe, Janez Dolar in Andrej Odar.

Skupščina sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

Osrednja pozornost kolektivnim pogodbam

Te dni, ko prihajajo v javnost osnutki listin svobodnih sindikatov Slovenije in se vrste skupščine sindikatov v posameznih dejavnostih, je vse bolj čutiti nov pomen sindikata. Deloma zaradi vsebine, deloma zaradi bližajočega se kongresa, ki naj bi odgovoril na marsikatero vprašanje, ki je danes še neznan.

Tudi gradbinci bi radi pričakali kongres pripravljeni, zato smo pohiteli s svojo skupščino, ki je bila sredi februarja v Ljubljani. Na njej smo najprej pregledali dosedanje delo in usmeritve, nato pa izvolili predsednika, statutarno komisijo, nadzorni odbor in nove člane Republiškega odbora sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije, kot se odslej uradno imenujemo.

Tako v poročilu kot tudi v usmeritvah, so bile podane številne kritične pripombe tudi na lastno delo, saj je vse bolj jasno, da dela za vseh 73.000 delavcev v gradbeništvu ne bo. Veliko več kot pogledom na preteklost je

Franc Berginc prejšnji in tudi sedanjí predsednik gradbeniškega sindikata.

bilo namenjenih programskim usmeritvam za prihodnje obdobje do leta 1994. Seveda temeljijo na programu svobodnih sindikatov Slovenije in nalogah republiškega sveta ZSS za isto obdobje, medtem ko je konkretno za dejavnost zapisano:

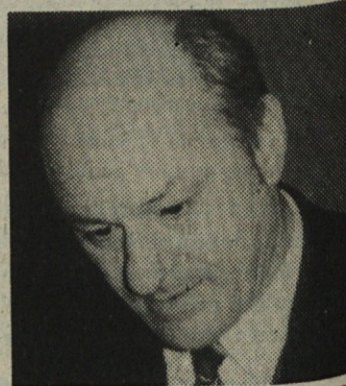
Zahteve članstva sindikata po samostojni in neodvisni organiziranosti, ki bo kot stanovska organizacija delavcev zastopala in varovala interese članstva na vseh nivojih organiziranosti, pogojuje tak program RO, ki bo zagotavljal sindikatu vlogo **pogajalca, partnerja** in tudi **konstruktivne** in ekonomske varnosti ter življenjskih in delovnih pogojev ter o soodločanju delavcev.

● Republiški odbor bo s svojimi odbori komisijami in drugimi organi, usmerjal aktivnost predvsem na naslednja področja.

1. družbenoekonomski in socialni položaj delavcev
2. soupravljalne in samoupravljalne funkcije
3. uveljavljanje kolektivnih pogodb
4. delovne in življenjske razmere delavcev
5. kadrovska politika
6. inovacijska dejavnost
7. izobraževanje in obveščanje
8. sodelovanje s sindikati doma in v tujini
9. druge naloge

Po sprejetju vseh poročil in usmeritev, se je večina razpravljelcev lotila **kolektivnih pogodb**. Nekateri skozi osebne dohodke, drugi ob terenskem dodatku, tretji zaradi organiziranosti. Vsi pa so si bili enotni, da je to pravi trenutek za gradbeništvu, da bi bilo ob dobri organiziranosti lahko že enkrat konec podcenjenosti vseh poklicev v gradbeništvu.

V nadaljevanju je bilo kar precej konstruktivnih pripomb

V razpravi je sodeloval tudi Evgen Koštomaj iz našega celjskega tozda oziroma sedaj že podjetja.

tudi že na izdelan predlog Statuta, tako da ga je skupščina sprejela z vsemi pripombami.

Za tem, ko so izvolili člane zvezni odbor ter delegata za XII. kongres zveze sindikatov, se je na konstitutivni seji sestal novi RO in izvolil dva podpredsednika in sekretarja. Konstituiranje odborov in komisij pa bo izvedeno do 15. marea na prvi seji Republiškega odbora, ko bodo programske usmeritve že naloge sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije.

M. K.

Jernej Jeršan, sekretar sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije.

● Na skupščini so bile tudi volitve v vse organe sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije. Za predsednika je bil ponovno izvoljen **Franc Berginc**, za sekretarja pa **Jernej Jeršan**.

Od Gradisovih delavcev so bili izvoljeni še **Žarko Slabe** v statutarno komisijo ter **Slavko Šarič** in **Franjo Štromajer** kot člana Republiškega odbora. Ostali evidentirani kandidati bodo imenovani v posamezne odbore in komisije, na prvi seji RO.

Ukinjen Koordinacijski svet OO ZSMS

Nič več mladine v Gradisu

Spremembe, ki se v zadnjem času dogajajo na področju družbenopolitičnega delovanja in ustanavljanja novih strank, niso obšle niti Gradis. Prva je reagirala mladina in sicer tako, da je prenehal obstajati Koordinacijski svet OO ZSMS Gradis.

Kako je do tega prišlo smo vprašali dosedanjšega predsednika Koordinacijskega sveta mladine Gradisa **Tomaža Škerjanca**, ki je dejal, da nas je v razpustitev Koordinacijskega sveta mladine Gradisa prisilil zakon, ki družbenopolitičnim organizacijam ne omogoča več delovanja v podjetjih, razen seveda sindikatu. Na tej osnovi se je prejšnji mesec sestal tudi Koordinacijski svet OO ZSMS Gradisa in sklenil, da le-ta ne obstaja več kot skupna organizacijska oblika delovanja Gradisove mladine.

Na isti seji je bilo sprejeto tudi priporočilo osnovnim organizacijam mladine v tozdih naj se sestanejo in se v skladu z zakonom do 31. decembra letos ukinejo, vsi tisti, ki pa želijo tudi v bodoče politično delovati, naj se vključijo v eno izmed obstoječih

6. in 7. aprila

Sindikalni kongres

Dvanajsti kongres Zveze sindikatov Slovenije bo 6. in 7. aprila v Cankarjevem domu v Ljubljani. Hkrati bo to tudi prvi kongres Svobodnih sindikatov Slovenije, kot naj bi bilo novo ime te sindikalne organizacije.

Predvideno je, da se bo kongresa udeležilo 365 delegatov, blizu 100 gostov, spremljalo pa ga bo okrog 140 novinarjev iz domovine in tujine. Potekal bo pod geslom »Zame gre, za moje znanje, delo in pravičnost«.

Na kongresu bodo obravnavali poročilo o delu Zveze sindikatov Slovenije med kongresoma, izvolili republiški svet, statutarno komisijo in nadzorni odbor Svobodnih sindikatov Slovenije ter člane organov Zveze sindikatov Jugoslavije.

Naš delegat na 12. slovenskem sindikalnem kongresu je Slavko Šarič, predsednik konference OO ZS v Gradisu.

C. P.

strank, seveda izven podjetja.

Glede sodelovanja mladine iz bivših vojno gradbenih podjetij pa je bilo dogovorjeno, da se o prenehanju delovanja mladine v Gradisu obvesti vse članice BVGP Jugoslavije, poleg Gradisa jih je še 11, sodelovanja na športnem področju med temi podjetji pa se prepusti odločitvi vodstva Gradisa.

C. P.

Reorganizacijski procesi in celostna podoba

Kje so naše skupne točke?

Reorganizacijski procesi so tudi v našem podjetju pobrali kar precej ustvarjalnih moči, tako da pravega delovnega elana ni čutiti. Res je tudi, da je še vedno izredno pomanjkanje investicij, tako da se le nakej med našimi novimi podjetji lahko pohvali z obilico dela.

Kljub novonastali razdrobljenosti pa je bilo pričakovati, da bo vsaj nekaj skupnih točk, ki bi povezovalе vse, ki nosijo ime GRADIS. Med te točke sodijo prav gotovo tudi znak, štampiljka in dopisni papir, skratka vse, kar sodi v celostno podobo firme.

Žal pa je ob pregledovanju že sprejetih statutov posameznih podjetij kaj takega težko pričakovati. Ob razgovorih tako z direktorji kot tudi z ostalimi člani kolektiva vsi zagovarjajo potrebo po tem, da moramo ohraniti skupne interese in skupno zunanjo podobo firme, vendar je v praksi povsem drugače. Med prispelimi statuti nimata niti dva enakega besedila v členih, ki govorijo o znaku in štampiljki. Kako si potem razlagajo to operativni izvajalci si lahko le mislimo.

Čeprav smo že ob pripravi osnutka statuta opozorili tudi na to in v predlogu sami izdelali tudi čistopis novega člena, ki govori le o znaku in celostni podobi, to ni bilo upoštevano. V statute so vnešeni podatki, ki najbolj ustrezajo lokalnim interesom. O skupnem imenovalcu se ne vpraša nihče. Večina zagovarja svojega »oblikovalca« in s tem tudi svojo vizijo Gradisa. Kako in koliko je to v povezavi s celostno podobo tako ni pomembno!

Celostne podobe namreč ni

– Za letošnjo zimo pa si bomo morali izmisliti nek nov izgovor ...!

Koliko bo sredstev za informiranje in propagando?

Bo konec skupnih akcij?

Ob zaključku leta, ko je evforija novoletnih obiskov večja, je veliko tudi obljub. Ko pa minejo novoletni prazniki in se srečujemo s kruto vsakdanjostjo, pa vsako leto ugotovljamo iste stvari. Tudi letos ni bilo nič drugače. Vsaj kar zadeva informativno propagandno dejavnost.

V preteklem letu je bilo porabljenih skupno 251.620,10 din. In če navedemo podatek, da stane časopisna stran oglasa v Delu 57.200,00 din za eno objavo in da je ena sekunda na TV 350,00 din, potem se stvari že malce zbistrijo. In če nadalje zapišemo, da se Gradisovo ime pojavlja v številnih revijah, s komercialnimi in tehničnimi prispevki v strokovni literaturi, z informativnimi članki v sredstvih javnega obveščanja, potem bi bili lahko že zadovoljni.

No, poleg tega pa je izšlo ob roku tudi vseh dvanajst planiranih števil našega glasila, ena celo v povečanem obsegu. Ne nazadnje tudi izredno bogata sejemska predstavitev (udeležili smo se kar 11 mednarodnih sejmov) ter izredno uspešna predstavitev na strokovnih razstavah pomenijo, da smo kar uspešno skrbeli za ugled in izgled naše delovne organizacije.

Kljub vsemu pa je negotovost zaradi dogodkov večja kot pretekla leta. Koliko bomo v letošnjem letu v te namene združili sredstev? Jasno je, da se bo DSSS zmanjšala oziroma se bo ob preimenovanju občutno zmanjšal tudi prispevek. S tem pa tudi skupne akcije, ki jih že doslej ni bilo preveč.

M. K.

Kakšen Gradisov vestnik želimo in potrebujemo?

Obveščanje v podjetjih

Nekajkrat smo že zapisali mnenje (ki pa ni samo naše), da bomo tudi v bodoče v Gradisu potrebovali kvalitetno obveščanje in v okviru tega tudi kvaliteten Gradisov vestnik. Pravzaprav je mnenje vseh sogovornikov, da bomo kot sestavljeno podjetje še bolj potrebovali vsakovrstne povezave, če nočemo, da bomo pristali v lestvici slovenskih gradbenih podjetij nekje na repu med množico majhnih občinskih podjetij.

Obstaja namreč nevarnost, da bomo v evforiji osamosvajanja nekdanjih tozdog ukonili ali zmanjšali pomen tistim dejavnostim, zaradi katerih je bil Gradis »velik« (in je še, tako mnenje imajo o nas zunaj podjetja še vedno). Velik seveda ne pomeni le število zaposlenih, ampak tudi zaupanje investitorjev našim sposobnostim, našemu »dometu«.

Za tako »velikost« pa ni pomembno le število zaposlenih ali dohodek podjetja, ampak predvsem sposobnost ponuditi trgu celovito in kvalitetno ponudbo, ki bo tudi konkurenčna. Za kaj takega pa je potrebno biti na tekočem z vsemi tendencami sodobne gradnje pri nas in v svetu. To pa lahko dosežemo le z znanjem in – kar je ravno tako pomembno – z vlaganjem v znanje za prihodnost.

Da bi lahko ohranjali naš dosežen nivo, se bo potrebno povezovati na tistih področjih, ki jih posamezna podjetja ne bodo mogla sama vzdrževati, oziroma ne bi bilo smotno, če bi jih. To so razvojne naloge, usklajeno izobraževanje, računalniške obdelave podatkov in prenos informacij...

No, in tu smo pri vlogi Gradisovega vestnika, ki mora biti eden od elementov povezav med podjetji. Ravno zaradi večje samostojnosti dosedanjih tozdog bo potrebno še bolj krepiti občutek povezanosti in pripadnosti sestavljenemu podjetju s kvalitetnim in tekočim obveščanjem o dosežkih in delu.

Tako so tudi na letošnji drugi seji uredniškega odbora Gradisovega vestnika in odbora za informacije delovne organizacije (udeležila sta se je tudi **Milka Marc Kobovec** in **Vekoslav Pečnik**, podpredsednika kolektivnega poslovnega odbora in **Janez Raušl**, direktor Kadrovske socialne službe DSSS) soglašali z mnenjem, »da naj Gradisov vestnik še naprej ostaja naše

medsebojna trdna vez, ki kot sestavni del bodočega informacijskega sistema Gradisa, lahko veliko pripomore pri ustvarjanju novih odnosov, drugačnem ugledu in zunanem obrazu Gradisa ter ne nazadnje k večji poslovni učinkovitosti«.

Razpravljali smo tudi o potrebnosti priprave nove zasnove Gradisovega glasila, ki mora upoštevati sestavljeno obliko organiziranosti podjetja in zahteve podjetij, ki ga sestavljajo. Potrebno bo povečati pogostost omenjanja Gradisa v javnih občilih (seveda v pozitivnem smislu), za kar bi bili potrebni tudi bolj referenčni objekti, kot je večina tistih, ki jih gradimo sedaj.

Tudi sklep, sprejet na seji, govori o tem, da želimo imeti Gradisov vestnik tudi v bodoče, utemeljen pa je z zahtevami tozdog, ki so sporočili, kolikšno število izvodov želijo imeti. S tem je bilo ovrženo tudi razmišljanje, da časopisa ne bi prejemal vsak delavec Gradisa ali pa da bi izhajal bolj poredko kot enkrat na mesec.

Na seji so razpravljali tudi o problematiki Gradisovega vestnika, ki je povezana predvsem z denarjem. Gradisov vestnik je precej cenejši od vseh primerljivih časopisov podjetij, kot so glasila SCT, IMP, Elektrogospodarstvo ali železniškega gospodarstva Slovenije, saj stane le 1,93 din na izvod. Kljub temu pa nastajajo težave zaradi pomanjkanja sredstev, ker nekateri tozdogi ne poravnajo (drugi pa neredno) svojih obveznosti do DSSS, iz teh sredstev pa se financira tudi Gradisov vestnik. Zaradi omenjenih težav je bil vprašljiv že tisk te številke časopisa.

Pri zahtevah po zmanjševanju stroškov za DSSS verjetno ne bi smeli zmanjševati enako tistih dejavnosti ali storitev, ki so jih tozdogi pripravljali financirati, kot

Po dograditvi valobrana, gradi zdaj Gradis Koper v koprski marini – GE Koper, Hidro Koper in Gradis Koper. Medtem ko so gradisovci delali dobesedno v in na morju, so ostali izvajalci gradili na kopnem.

Modelni preiskavi je sledil objekt v naravi

Valobran – inovacija

Poročali smo že o gradnji mini marine v Kopru, ki bo omogočala med 60 do 80 privezov, in tudi o tem, da so bili izvajalci del kar trije – GE Koper, Hidro Koper in Gradis Koper. Medtem ko so gradisovci delali dobesedno v in na morju, so ostali izvajalci gradili na kopnem.

Gradis je prevzel izgradnjo valobrana, ki je po tehnološki plati svojevrstna posebnost in po zasnovi inovacija. Zdej je ta tehnološki koncept uresničen tudi v praksi.

»Zasnova valobrana v montažni izvedbi, takšnega, ki ni natusut in katerega zavesa ne sega do tal, ki torej tudi z ekološkega vidika ne »zapira« zaliva, sega v leto 1984. Takrat so marino v Kopru šele načrtovali«, nam je povedal **Franc Plazar**.

»Načrtovana gradnja marine je bila pravšnji izziv in spodbuda, da z ozirom na Gradisove izkušnje z globokim temeljenjem nov pristop, ki utegne imeti perspektivo, uresničimo tudi v praksi.

Kot avtor zasnove sem dal pobudo, da se odpre razvojno raziskovalna naloga, kot statik se je vključil še **Zoran Kraigher** iz Gradisovega mariborskega Biroja za projektiranje; zasnovo je

tistih, za katere sestavni deli Gradisa menijo, da so preobširne ali pa se njihovo opravljanje podvaja. Upamo lahko le, da bodo v bodoče, ko bodo v okviru nove organiziranosti sklenjeni vsi sporazumi in pogodbe o delu za podjetja znotraj Gradisa, te težave lažje rešljive in da bo Gradisov vestnik še naprej obstajal in povezoval vse delavce Gradisa.

M. M.

● Gradis Koper je kot sovlagatelj vključen v novoustanovljeno **mešano podjetje Marina Koper**. Znano je, da je bil s to fazo narejen šele manjši del marine, večji del pa je še načrtovan. O marini razmišljajo tudi v Izoli ter drugod, za tovrstna vlaganja pa je menda kar precej interesa ne samo med domačimi temveč tudi med italijanskimi in nemškimi ponudniki kapitala.

potem kot ustrezno, potrdila modelna preiskava, tej pa je sledila izgradnja objekta v naravi.«

Koprski valobran kot zaščita marine bo nedvomno nova postavka v seznamu Gradisovih referenc s področja pomorskega inženirstva (gradnja luk, marin, bazenov in specializiranosti ter usposobljenosti za globoko temeljenje).

Ta seznam bo razen z valobranom, o katerem je bilo govora v tem članku, letos dopolnjen vsaj še z dvema vpisoma, pri katerih ima »prste zraven« Gradis Koper: januarja so uspešno dokončali delo v Luki Koper (zgradili so podaljšek za kontejnerski terminal), do srede aprila pa bodo dokončali in predali marino, ki jo gradijo v Verudi pri Pulju.

G. B.

Kljub težavam in neprijaznim pogojem na trgu

Ljubljanska poslovna enota KO Maribor lani uspešna

S 1. februarjem 1989 je bil kot naslednik dejavnosti bivšega tozda Kovinski obrati Ljubljana, ustanovljen nov gospodarski subjekt – Poslovna enota Ljubljana, vključen v tozda Kovinski obrati Maribor. Sočasno so bili v tozdu Kovinski obrati Maribor, uvedeni ukrepi družbenega varstva, predvsem zaradi slabih poslovnih rezultatov v letu 1988 in velike zadolženosti. Izbrana pot ureditve poslovanja v ljubljanskem delu Gradisove strojegradnje je bila tako neobičajna in vprašljiva, saj tudi matični subjekt ni razpolagal s potrebno materialno, finančno in kadrovsko močjo in se je nato celo leto krčevito boril izključno za svoj obstoj.

Poslovna enota Ljubljana (na kratko PEL) je bila tako praktično prepuščena sama sebi in precej neprijaznim pogojem na trgu. Predpostavke iz elaborata za ustanovitev enote, nanašajoče se na najnujnejšo materialno in finančno osnovo v večji meri sploh niso bile uresničene. Enota je začela poslovati takorekoč brez lastnega premoženja.

Ob ustanovitvi je enota kot dislocirani, celovit poslovni subjekt v statutu tozda dobila status visoko avtonomnega gospodarskega subjekta s celoto poslovnih funkcij, z lastnim obračunom, s posebnim svojim organom upravljanja (svet poslovne enote), z nekaterimi pooblastili (svet poslovne enote), z nekaterimi pooblastili (svet poslovne enote), z nekaterimi pooblastili (svet poslovne enote) (pogodbe v zvezi z najemom, vzdrževanjem in obratovanjem osnovnih sredstev ipd.) in pri urejanju medsebojnih razmerij ter z varovalnim določilom, ki preprečuje preglasovanje pri zadevah, ki bi enoto in njene delavce prizadele.

Pristop k učvrstitvi PEL v letu 1989 je bil uspešen, kljub temu, da se prodajni in proizvodni načrt v precejšnjem delu nista uresničevala po prvotnih pričakovanjih, zato ju je bilo potrebno stalno strukturno prilagajati in dopoljevati, kar nam je dobro uspelo. Prodali smo sicer le pet novih betonarn in opravili en celovit remont, vendar v tem dva večja objekta. Izpad na osnovnem proizvodnem programu smo pokrivali z drugimi posli kovinskega programa.

V letu 1989 smo začeli s predkooperacijsko proizvodnjo delov za frezalne stroje za asfalt za tovarno Wirtgen, ZRN. Ta proizvodnja je v začetku imela precej težav, predvsem s kakovostjo in roki, v drugem delu leta pa se je postopno uredila tako, da zdaj zmoremo redne mesečne dobave in da reklamacij ni. Doslej je šlo za majhen obseg direktnega izvoza, ki naj bi se v letu 1990 že preoblikoval v kooperacijsko proizvodnjo v okviru dolgoročne kooperacije Wirtgen – Gradis, obseg pa naj bi se strmo povečal.

Nad prvotnimi pričakovanji je bila realizacija servisa betonarn s prodajo rezervnih delov, manj uspešna pa realizacija Wacker servisa. **Struktura prodaje je bila vrednostno približno naslednja:** novi stroji, naprave, deli in storitve 50 odstotkov, rezervni deli za stroje in opremo iz lastne proizvodnje 30 odstotkov, servis betonarn 15 odstotkov in Wacker servis 5 odstotkov celotnega obsega.

Poslovanje so močno bremenili nedokončani, vprašljivi projekti predhodnice, to je Kovinski obrati Ljubljana, ki pa jih je bilo zaradi zadržanja tržišča in temu primernih odnosov s kupci, nujno nadaljevati in reševati, ne glede na veliko angažiranje že tako preobremenjene konstrukcije in na visoke stroške.

V enoti smo pozorno spremljali poslovanje, posebno pozornost pa smo namenili plasmanu proizvodov in storitev, finančnemu poslovanju in najpomembnejšim stroškom. Izdelali smo tudi bilanco uspeha za posamezno trimesečje in zaključni račun za leto 1988. **Poslovni rezultati so bili ob vseh bilancah pozitivni in so se postopno boljšali.** Še vedno so skromni, a vzpodbudni, celo boljši kot je to bilo pričakovati v začetku preteklega leta. Očitno nam je uspelo ravnati dovolj smotno, da smo s prizadevnim delom, varčnostjo in

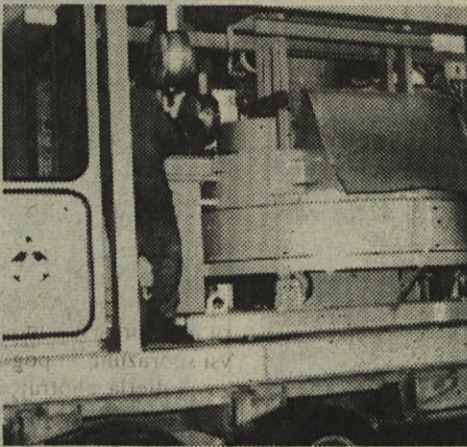
skromnostjo tudi v slabih pogojih že v prvem letu izplavali brez izgube.

Slabe izkušnje iz prejšnjih let so enoti narekivale posebno previdnost pri strokovno in finančno zahtevnih, rizičnih poslih. Vsak tak, nekoliko obsežnejši posel bi namreč šibko, samo sebi prepuščeno enoto kaj lahko dokončno uničil. Izogibali sme se zadolžitvi in iskali možnosti za povečanje proizvodnje in proizvodnosti ter za zmanjševanje stroškov. **Število delavcev je vseskozi ostalo na začetni ravni 82 delavcev.**

Ob koncu leta je PEL že razpolagala z zadovoljivim obsegom lastnih obratnih sredstev in v tem okviru tudi finančnih. Z najemno pogodbo z Interno banko smo si zagotovili najnujnejša delovna sredstva iz bivše lastnine KO Ljubljana. Po preteku treh let (z aprilom 1992) ta sredstva, v skladu z najemno pogodbo, preidejo v last enote. V decembru je PEL Interni banki, zastopnici upnikov, že ponudila odkup teh sredstev, ki bi enoti omogočil potrebno strukturno prilagajanje delovnih sredstev, sedanjim lastnikom pa hitrejšo plačilo. Potrebne proizvodne prostore in zemljišče, si je PEL zagotovila z najemno pogodbo z DSSS, skrbnikom združenih sredstev.

Vse obveznosti po najemnih pogodbah in za obratovalne stroške na kompleksu Gradis – Letališka, kjer krijemo dobro polovico skupnih stroškov kompleksa, so bile poravnane; enako tudi obveznosti za financiranje DSSS. Inženiringa in drugih skupnih dejavnosti.

Januarja letos je enota izdelala in sprejela svoj doslej najpomembnejši dokument »Razvojni cilji ter predpostavke za njihovo uresničevanje za naslednje srednjeročno obdobje in do leta 2000«. Ta pogled delovanja in razvoja smo pripravili kot podlago za bodoče poslovanje in razvoj strojegradnje Gradis v Ljubljani ter v tem okviru tudi za opredelitev ustrezne organiziranosti. Dokument smo takoj predložili v obravnavo in verifikacijo še delavskemu svetu tozda, računajoč, da bo koristno služil kot kakovostna podlaga za smotno opredelitev Poslovne enote Ljubljana v Statutu sedaj že podjetja Strojegradnja Maribor, vendar

Ena izmed štirih betonarn, prodanih v Sovjetsko zvezo, je že naložena in pripravljena na dolgo pot.

kljub urgencam in sklepom delavskega sveta že tri seje ne pride na dnevni red.

Ljubljanska poslovna enota Kovinski obrati Maribor, je že na začetku leta pripravila **predloge za letni načrt poslovanja**. Glavne točke tega plana so: 1. povečanje obsega poslovanja za 50 odstotkov praktično brez povečanja števila zaposlenih, 2. zaposlovanje omejeno le na pridobitev nujno potrebnih strokovnjakov in na potrebno nadomeščanje, 3. bistvena razširitev poslovanja s firmo Wirtgen in začetek kooperacijske proizvodnje frez za asfalt, 4. povečanje zmogljivosti Wacker servisa, 5. ureditev najpomembnejših statusnih in organizacijskih pogojev za delovanje enote, 6. razrešitev vprašanja objektov za proizvodnjo, 7. zagotovitev udeležbe v organih upravljanja in vodenja Gradisa kot celote in v skupnih institucijah. Finančnega plana PEL še ni opredelila, prav tako pa tudi ne zadev v zvezi s financiranjem poslovanja.

Poslovanje v prvih dveh mesecih tega leta kaže dobro. Doslej smo prodali že 5 betonarn. Skupni obseg prodaje je za začetek leta vsekakor ugoden in obetaven. Vse kaže, da bodo v letu 1990 že izpolnjeni pomembni pogoji za 2. fazo utrditve poslovne enote, ki obsega predvsem bistven nadaljni dvig kakovosti proizvodnje in poslovanja v celoti, od katerega si seveda obetamo ugodne poslovne učinke. Velik poudarek dajemo razvojnemu in drugemu visokostrokovnemu delu, pri katerem smo zdaj še šibki, a naj bi se že letos za ta dela precej okrepli.

V procesu reorganizacije Gradisa je po slabem letu obstoja enota že v novembru 1989 podrobneje presodila primernost svoje organiziranosti in se opredelila za obliko poslovne enote po prvotnem predlogu (Gradis kot enovito podjetje za reorganizacijo Gradisa ter dala delavskemu svetu DO tozadevno pobudo. Pri tem je matični tozda enoto brezrezervno podprl.

V zadnjem reorganizacijskem zamahu v februarju (Gradis kot sestavljeno podjetje), se je enota opredelila za enako organizacijsko obliko v okviru podjetja Strojegradnja Maribor, ki bi bila v danem trenutku najbolj logična rešitev. Vsebinsko najpomembnejše elemente nove firme, je enota podrobno opredelila in utemeljila v že omenjenem dokumentu »Razvojni cilji...«. Pri tem je izhajala predvsem iz izkušenj iz dosedanjega skupnega delovanja v KO Maribor, v Gradisu kot celoti in iz ocenjenih razvojnih možnosti.

V bistvu enota v tej fazi potrebuje, zaradi opravljanja praktično vseh poslovnih funkcij na lokaciji 130 km od sedeža podjetja, neko tako obliko avtonomije, ki ne bo ovirala normalnega poslovanja in razvoja, pač pa ga vspodbujala in pri tem jasno definirala tudi odgovornost enote za svoje poslovanje, rezultate in razvoj.

Kako si enota zamišlja sedanjo organizacijsko obliko, je podrobno definirala v predlogu sprememb osnutka statuta Strojegradnje Maribor, opredeljenem v fazi javne razprave. Na veliko razočaranje enote, je bil pristop, ki je le podrobneje opredelil dosedanje statutarno rešitev, na celi črti zavrnjen in nato je bil na delavskem svetu s preglasovanjem določen predlog statuta, ki enoti ne daje niti tistih organizacijskih možnosti, ki jih ima po dosedanjem statutu. Prav nič čudno ni, da je bil tak statut na referendumu v sami enoti odločno odklonjen, a s skupno večino v tozdu KO Maribor, vendarle sprejet.

To seveda odpira vprašanje: **Kako naprej?** Nanj še nimamo odgovora. Napisale ga bodo realne potrebe in življenje samo. Marjan Gostinčar

Proizvodnja gradbenih industrijskih izdelkov

Cilj OGP: 100.000 ton

Reorganizacija postaja osrednja miselna preokupacija v Gradisu. Na svetlo prihajajo zanimive opcije kot možne rešitve ali smeri, kaj in kako spremeniti, da bi si ohranili svoj »prostor pod soncem«. Vsaka izbira in tudi razlaga ima lahko več zornih kotov, odvisno od tega, kdo in zakaj kaj ponudi, razloži, zagovarja.

»Pri nas v OGP ocenjujemo, da bomo morali v bodoče vse svoje moči usmeriti v razvoj, kvaliteto proizvodov in v trženje.« meni direktor **Vlado Osolnik**.

»Naša dejavnost je industrijska proizvodnja. Za letos načrtovane količine se gibljejo nekje okrog 100 tisoč ton teže oziroma med 30-40 tisoč prostorninskih metrov v izdelke vgrajenega betona. Te količine bo treba ne le narediti, temveč tudi prodati.

Poslovni rezultat za lansko leto bo zadovoljiv, skromen in v mejah stroškov. Planirane vrednosti so bile dosežene.

Naše »notranje rezerve« bo, upošteva naše osebne dohod-

ke, treba iskati s »Programom prihrankov«, da bo znesek kar najvišji, pa nameravamo dati pod drobnogled vse stroške (vzdrževanje, energija, prispevki in drugo) ter povsod, kjer bo to mogoče, delo bolje organizirati.

Med pogoji poslovanja oziroma (ne)znankami kot poslovnimi dogodki, ki jih je – ali pa ne – moč predvideti, bo inflacija, upam, letos manjši problem; bolj nas skrbi pridobivanje dela in (ne) solventnost potencialnih kupcev.

Z neposrednimi pogodbami pridobimo za okrog 60 odstotkov dela (naročila za montažne hale, vse vrste kolov in pilotov

Izdelki za izvoz, naloženi na vagon, na industrijskem tiru.

za globoko temeljenje, železniški pragovi in podobno); okrog 30 odstotkov proizvodnje so izdelki za zalogo in prodajo nezanim kupcem (robniki, cevi, stebri, bloki, plošče in drugo), okrog 10 odstotkov proizvodnje pa bodo, ocenjujemo, predstavljali najzahtevnejši proizvodi namenjeni v izvoz, v Švico.

Drobna in tehnološko zahtevna galanterija (okenski okvirji, balkoni, robniki, police, ograje, fontane itd.) so nesporno prava poslovna odločitev. Za te izdelke smo potem, ko smo že odpremili nekaj pošiljk v Švico, od tam v zadnjem času dobili precej naročil kot tudi ponudbenih zahtevkov za širitev asortimana.

Vseh odgovorov do tega trenutka še nismo pripravili – treba je opredeliti, doreči marsikaj, predvsem pa zavestno in odgovorno sprejeti odločitev o tem, ali »vstopimo« (s čim in koliko) v izvozni posel, ki pomeni, vsaj na začetku, tudi riziko.

V tem letu, v katerem smo se namenili reorganizirati ves Gradis, bi bila razen tega, da se »prelevimo« v podjetje, naša dolžnost, obnovitev proizvodne hale 2. kasneje tudi 1. Za prvo fazo je lokacijska dokumentacija že pridobljena, lahko bi tudi dvignili gradbeno dovoljenje, sredstev v te namene pa za zdaj še ni.

Reorganizacija Gradisa? Pripravlja se celostno spreminjanje vseh služb, administracije, tehnike in proizvodnje. Reorganizacija je potreba in obveza. Pogodbeni odnosi »za posel – plačilo« bodo temelj in pogoj. Načeloma smo za to, da se nam predložijo programi, v katerih bo razviden tudi ključ za obračun storitev. Ob krčenju »administracije« združujemo več opravil in nalog na delavca, kar pa ne izključuje zaposlovanja v primerih, ko bo to zaradi zanja, sposobnosti ali potrebe nujno.«

G. B.

V OGP so sprva zahtevne izdelke za izvoz obdelovali ročno. Zdaj, ko gre za večje količine, beton »štokajo« in »šarirajo« strojno, stroj pa vendarle ne omogoča tako enakomerne obdelave in lepega videza kot nekdanja ročna obdelava. Včasih morajo, kot na sliki, kakšnemu izmed izdelkov še dodatno, po starem postopku, popraviti končni izgled.

Proizvodnja železniških pragov trenutno stoji

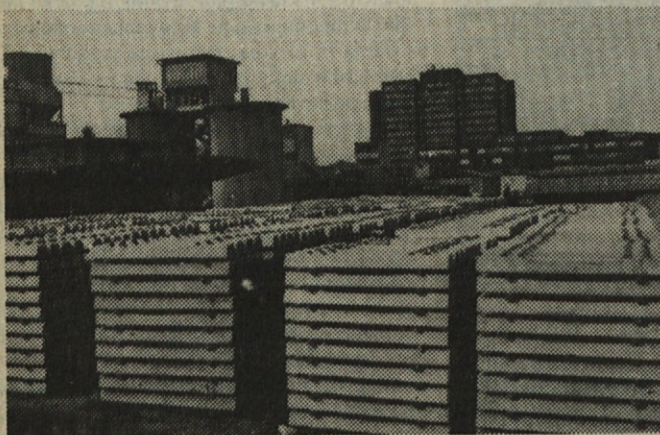
Izpolnitev pogodbe

Na deponiji Gradisovega ljubljanskega Industrijskega podjetja gradbenih izdelkov (za boljše razumljivost, gre za novo ime nekdanjega tozda OGP) se je nakopičilo veliko skladovnic tamkaj izdelanih železniških pragov.

Izvedeli smo, da jih je za dobrih 17.000, da so bili vsi tudi že plačani in da zdaj čakajo le še na odpremo. Pragovi (na sliki) pomenijo izpolnitev naročila – pogodbe, do novih naročil pa je ustavljena tudi njihova nadaljnja proizvodnja.

Podobno kot za Gradis, velja tudi za železniško gospodarstvo, da se bodoča nova organiziranost še oblikuje; glede morebitnih novih naročil pa je res, da so vezana na uresničevanje načrtov o novogradnjah ali rekonstrukcijah dotrajanih odsekov prog. Če bo – oziroma, ko bo – v ta namen zbran potreben denar, si šele lahko obetamo novih naročil in nadaljevanja proizvodnje.

G. B.

Železniški pragovi, pripravljene za odpremo. Novih naročil zaenkrat ni.

GE Gradnje Ptuj

Malo dela, veliko problemov

Upravičena je bila negotovost direktorja tozda GE Gradnje Ptuj, ko je bil novembra lani še kako zaskrbljen nad tem, kako bo z angažiranostjo v letošnjem letu, saj so glavnino del na večjih objektih končali pred mesecem dni, o morebitnih novih naložbah, ki naj bi jih gradili, pa je še vse preveč neznank. Tudi prvi, orientacijski podatki o zaključnem računu za leto 1989 so vse drugo kot spodbudni.

Obiskali smo tozda v začetku tega meseca in skušali iz prve roke, od direktorja Ljuba Cimermana, zvedeti kar največ o tem, kakšen je trenuten položaj v Gradnjah, kako so končali lanske poslovno leto in kaj si obeta od letošnjega leta.

»Po vsej verjetnosti, sedaj pa še nimamo vseh natančnih podatkov za bilanco, saj je podaljšan rok za njeno pripravo in od dajo do 20. marca, bomo v Gradnjah zaključili lanske poslovno leto z izgubo.« je uvodoma dejal Ljubo Cimerman, vendar ne vemo, kolikšna bo leta. Še hujše kot to pa je, da se tudi v prihodnje ne kaže, da bi bili z delom boljše zasledeni in da bi lahko slabši rezultat iz lanskega leta, pokrili letos.

Največje gradbišče imajo Ptujčani sedaj v stanovanjski soseski Rabelčja vas, kjer gradijo stanovanjski blok, v Lenartu gradijo silos za moko, v Halozah štiri stanovanjske hiše, v Dornavi pa končujejo zavod za varstvo in delavno usposabljanje duševno prizadetih otrok in mladine dr. Marjana Borštnerja, ki je gradbeno že končan in sedaj urejajo okolico, to pa je tudi vse za ta 253-članski kolektiv.

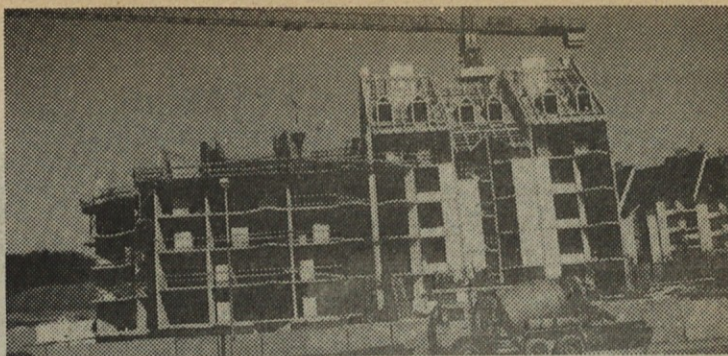
Če v mesecu dni ne bodo pridobili enega od ponujenih del, bi to za tozda pomenilo še večji udarec in bi morali nekaj delavcev poslati tudi na prisilni dopust. Kot dodatno možno varianto, v primeru, da do dela res ne bodo prišli, pripravljajo

gradnjo garaž za trg s katero naj bi pričeli, če bodo seveda pridobili ugodne kredite za začetek gradnje, že konec tega meseca ali pa v aprilu.

V ognju imajo še nekaj železa. Računajo na nadaljevanje sanacijskih del na Ptujskem gradu in na Borlu, vendar se bojijo, da bo za predvideni obseg del zbranega premalo denarja. Letos naj bi stekla gradnja še enega bloka v Rabelčji vasi, vendar se tudi ta gradnja odmika, saj se je Samoupravna stanovanjska skupnost odločila, da bi naj naslednje bloke gradili na klasični način, to je z opeko, kar pa seveda zahteva preprojektiranje že obstoječih načrtov in za toliko mesecev tudi zamik gradnje.

»Tepe« jih tudi Gradisova (ne)organiziranost in ko se mi ukvarjamo sami s seboj, drugi pridobivajo delo in gradijo. Na Ptujju je ponovno prišlo do oživitve pobude za povezovanje ptujskega gradbeništva, to je že tretji ali četrti poskus, pri katerem sodelujejo tudi Gradnje. Njihovo izhodišče je za enkrat takšno, da bodo pri vseh oblikah povezovanja ali združevanja, Gradnje ostale sestavni del Gradisa.

Vsekakor pa je res tudi to, da so Gradnje med gradbeniki na Ptujju trenutno najmanjše podjetje in je pri ponujanju za večje objekte njihova konkurenčnost slabša. Želijo si najti svoje mesto v pravem sistemu, upajo pa, da bo tak sistem Gradis. C.P.

Stanovanjski blok C1, trenutno največje gradbišče ptujskih Gradenj.

V ptujski soseski Rabelčja vas

Še en stanovanjski blok

Ptujске Gradnje so zgradile večino stanovanjskih blokov v soseski Rabelčja vas. Kontinuiteto dela bodo obdržali tudi letos, saj gradijo blok C1, pripravljajo pa se gradnja tudi naslednjega bloka.

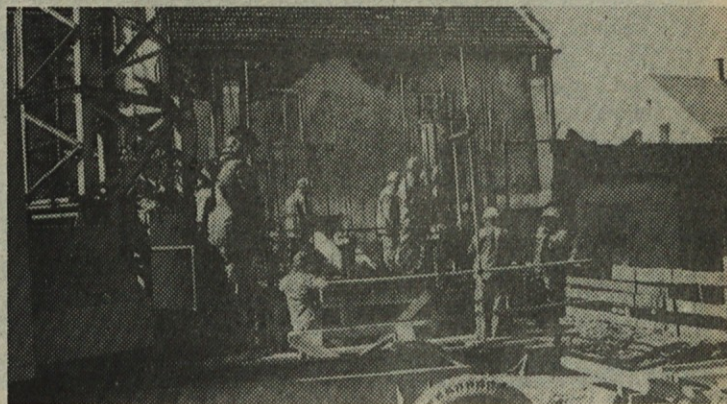
Gradbišče stanovanjskega bloka je trenutno največje, ki ga imajo v našem ptujskem tozdu. Del delavcev, ki se je sprostil po končanju gradbenih del v Dornavi, je premeščeni na to gradbišče, tako da delajo v dveh izmenah. S takšnim načinom dela bodo z gradnjo pohiteli in nadomestili nekaj izgube, ki se jim je nabrala v zadnjih nekaj mesecih.

Prvotno je bila zastavljena gradnja samo dveh lamel bloka

C1, ker investitor, ptujška samoupravna stanovanjska skupnost, ni imela na voljo dovolj sredstev za začetek gradnje v celotnem obsegu, vendar so se leta kasneje našla in se je z določenim časovnim zamikom pričela gradnja tudi drugih dveh lamel.

Zato sta tudi dva roka za dokončanje te gradnje. Za prvi dve lameli je rok gradnje avgust, za drugi dve pa december letos.

C. P.

Pričetek drsanja na silosu za moko v Lenartu.

Gradnje delajo v Lenartu

Silos za moko

Ob pomanjkanju dela v ptujski občini je naš tozda GE Gradnje Ptuj prisiljen iskati delo tudi v sosednjih občinah. V Ormožu so se potegovali za gradnjo stanovanjskega bloka, vendar je delo dobil GE Maribor, v Lenartu pa jim je uspelo dobiti gradnjo silosa za moko.

Silos za moko, ki ga gradijo za mariborski Intes, bo stal v središču Lenarta, nedaleč od cerkve. Gre za manjši objekt, ki bo znotraj razdeljen na tri celice. Prvotni načrt je bil spremenjen, saj bo treba silos za nekaj metrov skrajšati, da ne bi bil preveč

viden in da ne bi štrlel nad hišami.

Rok za gradnjo je kratek. Pri gradnji bo uporabljena tehnologija drsanja, kar pomeni kontinuirano betoniranje. Z drsanjem so pričeli 5. marca.

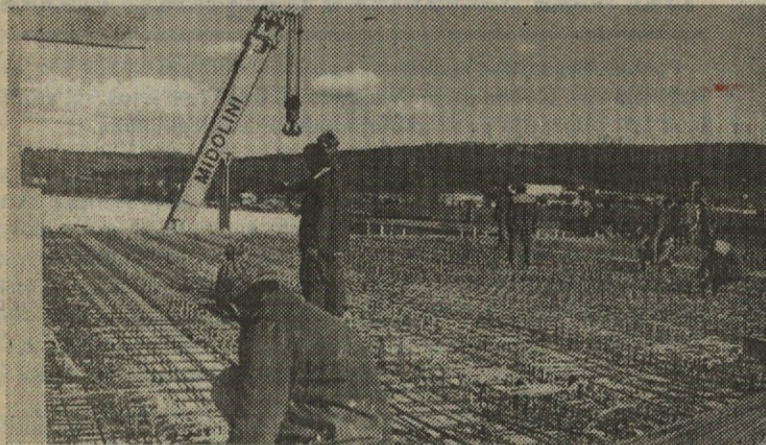
C. P.

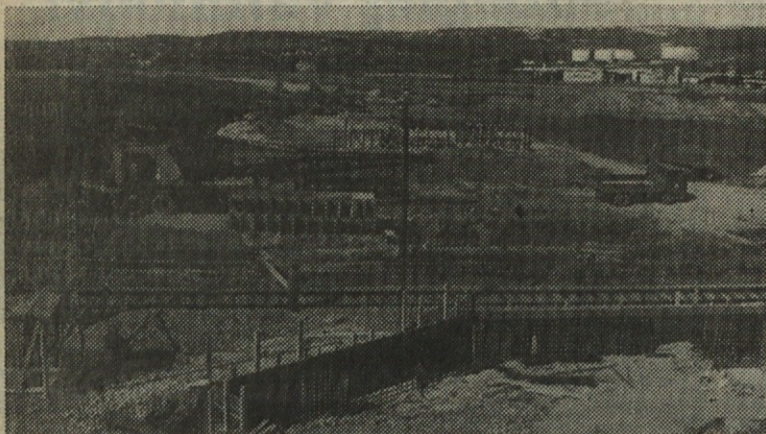
Zavod v Dornavi je gradbeno že končan, sedaj pa urejajo njegovo okolico.

Okretno in zmogljivo, 300-tonsko avtodvigalo Liebherr...

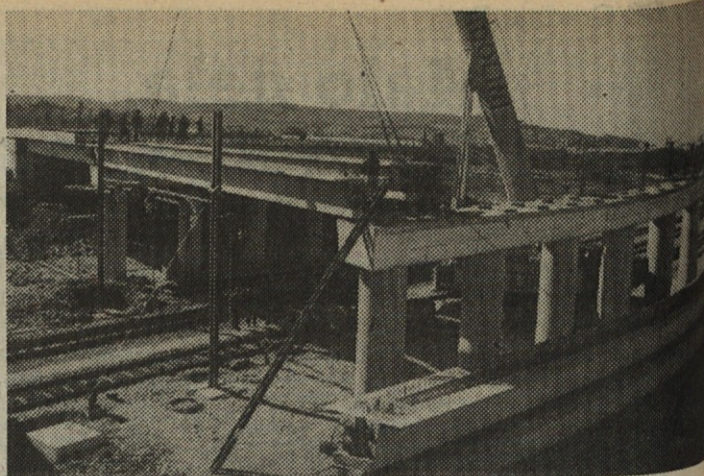
Polaganje in vezanje armature za ploščo nad že zmontiranim delom nadvoza Bivje, po katerem bo progo prečkala bodoča avtocesta.

Pogled s sredinskega nasipa na tisti del trase bodoče Bertoške vpadnice, kjer je v gradnji nadvoz za smer proti Ankaranu.

Pogled z nasprotne strani nasipa na traso avtoceste. Tu bo postavljen nadvoz »gazela«, ki bo omogočal zunaj nivojsko križanje Bertoške vpadnice z avtocesto (Bertoki so, če gledate sliko, na desni strani).

... je hitro in predvsem varno postavilo nosilce na svoja mesta.

Gradnja objektov na trasi AC Ankaransko križišče-Žusterne

Montaža na obalni cesti

V petek, 2. marca, smo prisostvovali montaži najtežjih nosilcev. Jih za Gradisov najzahtevnejši objekt na trasi bodoče avtoceste od Ankaranskega križišča do Žusterne, nadvoz čez železniško progo v Bivju izdelali v Nizkih gradnjah v Mariboru.

Šlo je za montažo prvih pet 26-metrskih nosilcev, od katerih vsak tehta po približno 50 ton. Kot zanimivost omenimo tudi to, da je montaža potekala s pomočjo enega najzmogljivejših hidravličnih avtodvigal Liebherr 300 ton, ki je bilo naročeno in je skupaj z lastnikom in njegovo ekipo nalašč zaradi te montaže pripotovalo k nam iz Italije.

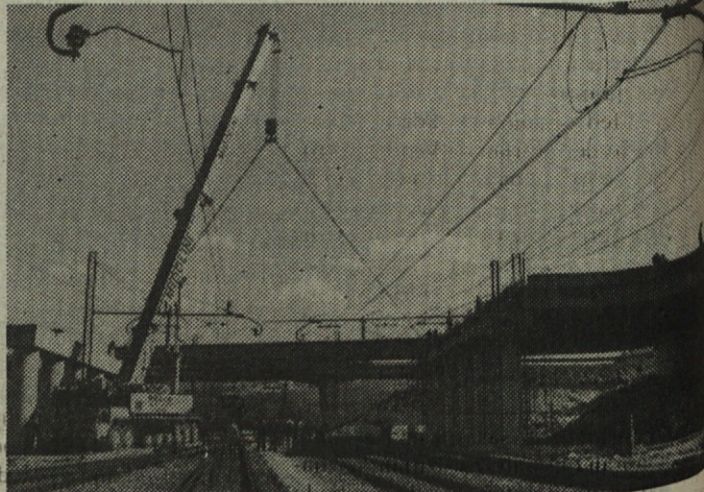
»Glavni izvajalec del na tem cestnem odseku je SCT, gradisovci pa moramo zgraditi tri objekte; razen projektov in segmentov, ki so bili narejeni v Mariboru, smo za vse zadolženi Koprčani.« nam je povedal tamkajšnji vodja sektorja mostovi **Jadran Bajec**.

Rok je zelo napet. Z deli so pričeli oktobra lani, do konca junija

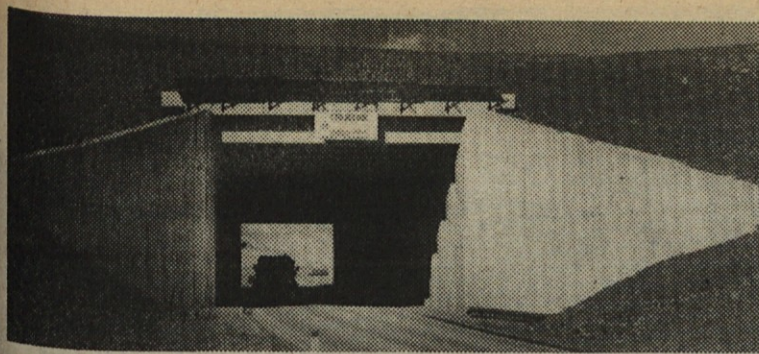
bo pod prometom tudi Bertokovo križišče z nadvozom »gazela« v smeri Bertokov (začeta februarja) in drugim nadvozom v smeri proti Ankaranu. Rok za dokončanje vse trase je letošnji 29. november.

Dva izmed treh Gradisovih nadvozov na tej trasi sta temeljena na pilotih. »gazela« pa ima plitvo temeljenje. Za nadvoz, na katerem je bila v začetku meseca opravljena montaža, je bilo potrebno utrditi in potem zaliti z betonom kranjski piloti. Benoto pilotov premera od 1,5 do poldruga metra, skupna dolžina nadvoza pa bo nekaj metrov kot 200 metrov.

Vsi mostovi bodo prednapravljeno

Montaža terja tudi ogromno organizacijskih naporov; sodelujoči so do minute natančno uskladjali termine. Pridobljena so bila dovoljenja za organiziran izredni prevoz, potreben je bil pretvor, dvigalo je privedeno iz Italije, dosežena je bila zapora prometa, izključen je bil energetski v

Skozi 64 metrov dolg »tunnel«, prvi in zaenkrat edini povsem dokončan objekt na trasi, se odvija ves promet proti Ajdovščini (in obratno). Tudi tabla o izvajalcu pričča, da je Gradisov...

Na obisku v Gradisovih mariborskih Nizkih gradnjah

Smo in ostajamo Gradis

Pogovori z direktorji Gradisovih tozdog, po novem podjetij, nam vli-vajo vero, da bodo sestavni del dovcerajsnjega GIP Gradis tudi še na-prej Gradisovi, da Gradis ne bo razpadel. »Takšnega Gradisa, kot smo ga imeli in ga imamo, ne bo več; bo pa drugačen – kar je dobro, če bo dober,« nam je nedavno na eno izmed vprašanj o novi organiziranosti Gradisa odgovoril inž. Andrej Jež, direktor mariborskih Nizkih gra-denj.

Obisk v Nizkih gradnjah je bil opravljen že februarja in je bil de-loven (seja Odbora za informacije in Uredniškega odbora Gradiso-vega vestnika v gosteh), po ustal-jeni navadi pa zdaj objavljamo ne-kaj podatkov in nekatere poglede gostiteljev na teme, ki jih vsi sku-paj »žvečimo«.

»Zgodovini se ni mogoče kar odreči. Vsak zase in vsi skupaj v Gradisu se zavedamo, kdaj in ka-ko smo nastali, se potem razvili, se opremljali in specializirali,« je razčlenjeval položaj direktor.

»Rastli smo v soodvisnosti drug do drugega, dokler nas spremen-jene razmere v družbi in zaostreni pogoji v panogi niso pripeljali v položaj, v katerem smo: preveliki, na sicer heterogenem, vendar (pre)majhnem tržišču, na katerem je konkurenčni boj hud in za kate-rega drži, da je naložbenega de-narja malo.

Med seboj v Gradisu se vse težje dogovarjamo. V prvem kro-gu se nismo mogli sporazumeti za sestavljeno in potem ne za enovito podjetje – in vendar smo Gradis samo vsi skupaj. Tudi zdaj želimo biti – ostati Gradis vsi. Bomo pos-lej, neobremenjeni, lažje našli skupni jezik, področja, zgradbo?

Spremembe v Gradisu so vseka-kor nujne – in brez pretresov ne bo šlo. Na vsak način pa bomo morali ohraniti, združiti in razvija-ti vse tiste potencialne, ki nas bodo vodili k večji poslovni učinkovitosti.

Po novem, bo imel Gradis tri družbe z omejeno odgovornostjo,

večina nekdanjih tozdog pa bodo podjetja.

Nekdanje n.sol.o. v smislu delovne organi-zacije ne bo več, nova razmerja in odnose bodo opredeljevale po-godbe.

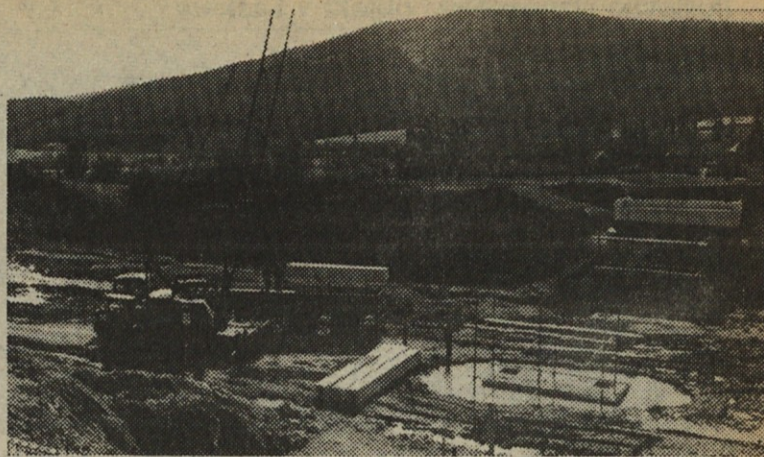
Vsaka pogodba nosi s seboj pri-jetne in neprijetne stvari. Zdi se, da smo bili, usmerjeni vsak k sebi, premalo pozorni na vse tisto, kar nam je vsem skupnega. Podobno velja za takoimenovano »krovno tvorbo«, za katero nam zdaj ost-aja malo časa.

Tu tiči tudi eden od vzrokov, da je med ljudmi – med njimi so ne-kateri zaposleni v Gradisu že dol-ga leta in celo desetletja – zaradi vprašanj, ki si jih zastavljajo in jim nanje še ne zna nihče prav od-govoriti, čutiti negotovost, polaš-ča se jih nemir, ni jim vseeno, kaj bo z Gradisom in kaj bo z njimi.

Težko se bomo šli – in vendar se bo treba iti – pošteno igro. Pri tem oblika organiziranosti (sestavljeno ali enovito podjetje) niti ni odlo-čilna. Odločili smo se, kot smo se odločili, to verificirali in izpeljali referendum.

Zdaj bo treba počakati na pred-log komisije, ki je bila imenovana na delavskem svetu in ki je bila zadolžena, da pripravi strokovne podlage za »novo vsebino« odno-sov v Gradisu do sredine meseca marca. Potem bo mogoče za pre-nekatero dilemo posredovati jas-nejše stališče, dati bolj konkretne odgovore na tisto, kar ta trenutek še ni dokončno opredeljeno.«

G. B.

Nadvoz 4-01. Razpetina med obrežnima opornikoma bo nekaj nad 50 metrov; konstrukcijo bodo podpirali še trije pari stebrov, ki jih je voz-nik SPO prav na dan nastanka fotografije pripeljal iz OGP in so jih iste-ga dne na gradbišču tudi vgradili. Prek avtoceste bo po tem nadvozu, v blagem naklonu, speljana cesta v Vel. Ubeljsko.

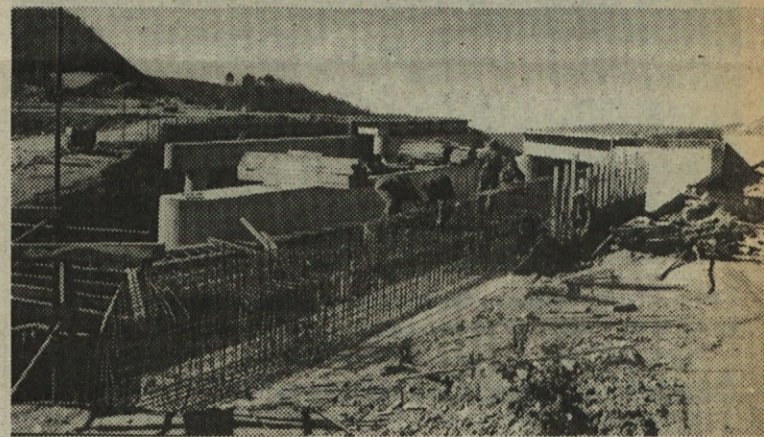
Cestna deteljica ob vznožju Nanosa

Objekti pri Razdrtem

Z ozirom na to, da smo v Gradisovem vestniku v nekaj zadnjih števil-kah objavili kar precej informacij o gradnji »podaljška« avtoceste proti morju in zapisali veliko podatkov o objektih, ki jih na odseku proti Če-bulovici, pri razcepu avtoceste blizu Razdrtega, gradijo Gradisove Niz-ke grandje, bomo tokrat nekoliko bolj nazorni s fotografijami.

Slike kažejo stanje z začetka tega meseca.

Vse foto: G. B.

Na objektu 3-01 so tekle priprave za montažo in lepljenje nosilcev, ki so v dneh, ko berete ta časopis (če beseda še kaj velja) že zlepljeni.

Isti objekt (3-01) slikan s spodnje strani. Pod avtocesto bo šel krak de-teljice, po katerem se bodo vozniki vključevali na avtocesto z ajdovske strani. Potrebno trdnost podporam nosilcev bo dajalo 24 pilotiranih Be-noto stebrov s premerom 1,5 metra.

Poslovno stanovanjski objekt v Laškem

Gradnja za trg

Te dni se v časopisju pojavljajo oglasi, s katerimi Gradisovi Celjani vabijo interesente k nakupu poslovnih prostorov, lokalov in stanovanj v objektu, ki ga gradijo v središču Laškega. Poslovno stanovanjski objekt »Kare 8« je primer gradnje za trg.

Objekt, ki so ga pričeli graditi avgusta lani in sicer na prostoru ob obrežju, omejenem s Trsteniško ulico, bo imel obliko črke »L« s stranicama 44 oziroma 33 metrov in širinama 12 oziroma 7,5 metra. Vsak krak je pravzaprav svoj objekt, ki ga na gradbišču označujejo z »A« in »B«.

V kraku »A« ob Trsteniški bo v kletni etaži zaklonišče, skladišče za teritorialno obrambo, kotlovnica itd., v pritličju bodo poslovni prostori - lokali, v nadstropjih in mansardah pa bodo stanovanja.

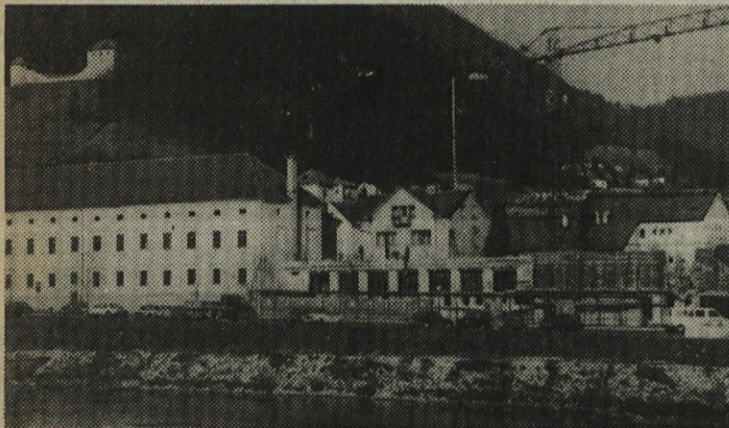
V kraku »B« ob Savinji bodo lokali v kletni in pritlični etaži.

nad njima (kar bo moral pravzaprav še potrditi interes kupcev) pa nastavitveni prostori za goste zdravilišča ali pa stanovanja.

Zgradba, za katero so projekte izdelali v Razvojnem centru v Celju, bo skeletna z lesenim ostrešjem in kritino - bobrovcem kot jo ima večina objektov v starem mestnem jedru.

Orientacijski rok za dokončanje objekta je letošnji 29. november, zainteresirani pa dobijo željene informacije po telefonu (063) 26-634 ali osebno na Gradisu v Celju, Ulica XIV. divizije 10.

G. B.

Laško - Poslovno stanovanjski objekt v gradnji. Objekt bo gotov do konca leta, v njem pa je kupcem na voljo še nekaj prostora.

Gradbišče Ravenčanov na Prevaljah

Aprila streha

Po načrtih Gradisovega ljubljanskega Biroja za projektiranje gradijo gradisovci z Raven na Koroškem za trg poslovno stanovanjski objekt, ki bo stal v samem središču ob glavni cesti na Prevaljah.

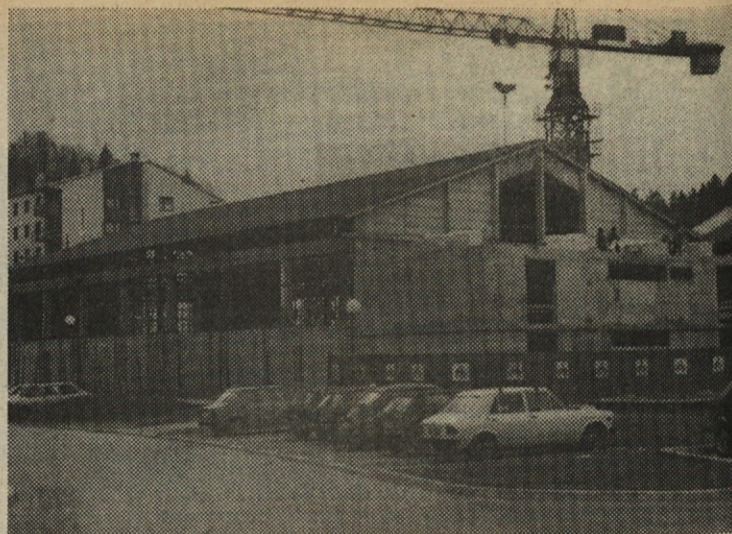
Ravenčani kot investitorji so z gradnjo pričeli lani poleti, čez približno mesec dni pa naj bi objekt dobil streho. Nadaljevanje in potem izgotovitev objekta bo odvisna od priliva sredstev oziroma odkupa poslovnih in stanovanjskih prostorov.

Dva večja kupca poslovnih površin sta že znana; to sta Abanka (nekdanja Jugobanka) in za trgovski del Tima iz Maribora. V nadstropju in mansardi bo 13 eno- do trisobnih stanovanj.

Objekt ob glavni cesti se zaključuje polkrožno, v loku; njegova dolžina (merjeno po zunanem obodu) je okrog 57, širina pa 13 metrov. Objekt bo podkleten, v kleti pa bodo skladišča, bančni trezor, kotlovnica, sanitarije in drugi skupni ali pomožni prostori.

Trenutno izvajajo dela v notranjosti s prezidi na mansardi, vzporedno pa tečejo priprave za pokrivanje objekta, ki naj bi bil v nekaj tednih (aprila) pokrit.

G. B.

Telovadnica OŠ Šalek v Velenju, ki jo gradijo Ravenčani.

Gradbišče Ravenčanov v Titovem Velenju

Sodobna telovadnica

V prihodnjem šolskem letu se bo telesnokulturna vadba učencev VII. osnovne šole Šalek v Velenju že lahko odvijala v novi, sodobni telovadnici v novozgrajenem prizidku k že omenjeni velenjski osnovni šoli.

Aneks s telovadnico meri v tlorisu približno 52 krat 27 metrov, v sklopu novega objekta pa bodo tudi garderobe s sanitarijami ter v nadstropju trim kabinet in stanovanje za hišnika.

Gradisovi Ravenčani so z deli pričeli avgusta lani, telovadnico pa morajo predati do konca letošnjega maja.

Konstruksijsko je objekt iz litega betona z jeklenimi strešnimi nosilci, ki jih je dobavil in montiral Monter iz Dravograda, na te pa so potem gradisovi koroški tesarji zmontirali ostrešje in pritrtili valovito salonitno kritino.

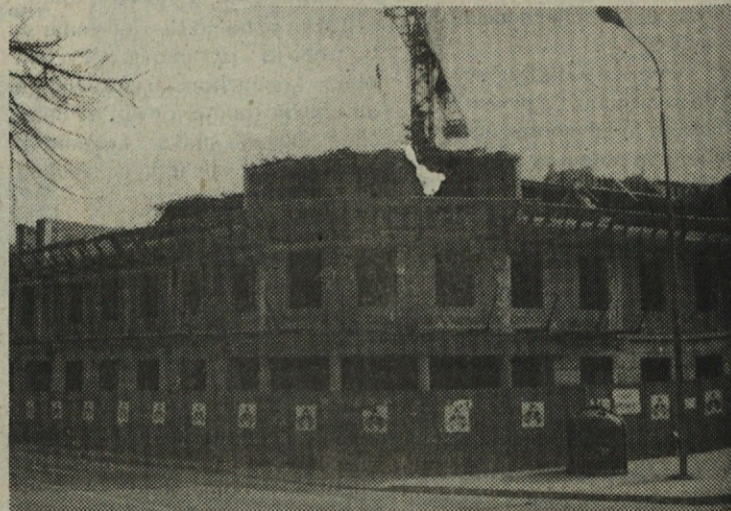
Na objektu v Velenju so zdaj v teku obrtniška dela kot za-

stekljevanje, obijanje napušča, instalacije in podobno, ves aneks in čelni steni telovadnice bodo še morali obzidati s silikatno opeko, v notranjosti pa zabetonirati pod, v katerega bodo po načrtih vgradili tudi posebna sidra za kasnejše ustrezno in varno pritrjevanje telovadnih orodij in naprav.

Končni pod ter vso športno opremo ima na skrbi Elan.

Ob podatkih, ki nam jih je posredoval vodja sektorja Rado Bališ in ki smo jih uporabili za objavo, zapišimo tudi to, da po njegovem mnenju rok za ta objekt ne bi smel biti vprašljiv.

G. B.

Objekt gradisovcev z Raven na Koroškem v Prevaljah.

Varstvo pri delu v letu 1989

Še vedno preveč nesreč pri delu

Prizadevanja za zdravo, varno in humano delo morajo biti del našega vsakdanjika, toliko bolj, ker se Jugoslavija glede varstva pri delu nahaja na dnu evropske lestvice, tam kjer so bile razvite države pred nekaj desetletji. V Gradisu imamo službo za varstvo pri delu, ki je tudi letos pripravila poročilo s tega področja. Poglejmo kaj nam številke povedo.

V letu 1989 se je v Gradisu na delu poškodovalo 484 delavcev. Na poti na delo ali iz dela pa 29 delavcev (vseh zaposlenih je bilo v povprečju 6695, leto pred tem pa 7011), kar je za 79 manj kot leta 1988. To pomeni, da se je število nesreč zmanjšalo za 15 odstotkov. Med nesrečami pri delu lani ni bilo smrtnih primerov, leto prej pa smo imeli enega.

Delavci zaradi poškodb niso delali 7634 dni, kar je za 2176 dni manj kot leto prej, v odstotkih to predstavlja 23 odstotkov manj izgubljenih delovnih dni. Povprečno je bilo za vsako poškodbo izgubljenih skoraj 15 dni oziroma dva dni manj za eno poškodbo kot leta 1988.

Glede na število vseh zaposlenih se je poškodoval vsak 13. delavec, v letu 1988 pa vsak 12. delavec. Iz podatkov je razvidno, da se je število nesreč v primerjavi z letom 1988 zmanjšalo, nižji pa sta tudi pogostost in resnost poškodb.

Lani niso imeli nobene nesreče pri delu in na poti iz dela in na delo v obeh projektivnih birojih, v Delovni skupnosti in v Interni banki, v Inženiringu so imeli le eno nesrečo, v Upravi delavskih domov pa tri.

Med tozdi ima najboljše rezultate na področju varstva pri delu GE Nizke gradnje Maribor (lani na drugem mestu), sledijo GE Jesenice, DE Frankfurt, GE Celje, SPO (lani so bili najuspešnejši) in GE Ravne, najslabše rezultate pa so lani imeli v GE Koper, LIO Škofja Loka, GE Gradnje Ptuj in OGP Ljubljana (tudi ta vrstni red se v primerjavi za leto prej ni spremenil).

Povprečni odstotek uspešnosti je znašal 0,51 in je bil za 17 odstotkov boljši kot v letu 1988, ko je uspešnost znašala 0,61.

V tujini smo lani delali samo v ZR Nemčiji. Med 213 zaposlenimi v DE Frankfurt je bilo 23 nesreč, kar pomeni, da se je poškodoval skoraj vsak 12. delavec. Zaradi nesreč je bilo v

Frankfurtu zgubljenih 192 delovnih dni. Edina smrtna žrtev, ki jo beležimo lani se je zgodila kot prometna nesreča na poti iz dela. Uspešnost na področju varstva pri delu se je v DE Frankfurt poslabšala za 17 odstotkov.

V letu 1989 v Gradisu ni bilo registriranih požarov, razen manjšega samovžiga premoga v tozdu GE Gradnje Ptuj, vendar brez vsakršnih posledic in materialne škode. Stanje glede požarnega varstva se izboljšuje, vendar je pri določenem številu delavcev še vedno prisotna določena malomarnost, ki se kaže predvsem v kajenju v posameznih lesno-tesarskih obratih, v brušenju orodja v takšnih obratih in podobno.

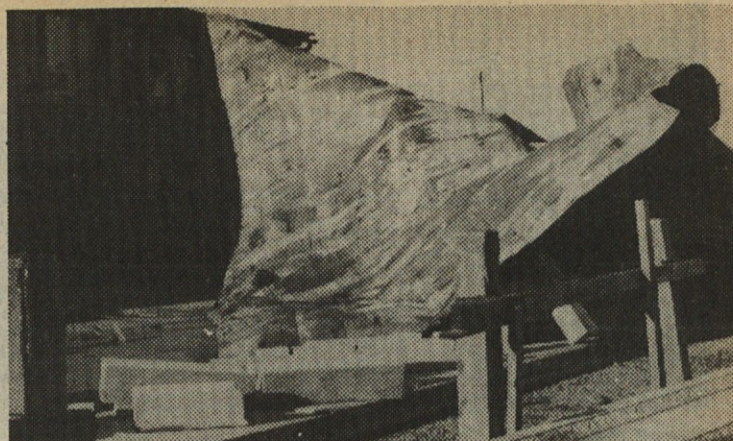
V sklopu izobraževanja iz varstva pri delu se vrši tudi poučevanje iz požarnega varstva, vsa oprema oziroma sredstva za gašenje pa se redno pregleduje, po planu, ki ga izdelava vsak tozdeb.

Na področju varstva okolja lansko leto v Gradisu ni prišlo do prekoračenja onesnaženja okolja, razen v LIO Škofja Loka, kjer pa že sanirajo obstoječe stanje. Podoben problem se pojavlja tudi v lakirnicah v Kovinskih obratih.

Vzroki za nesreče pri delu so podobni ali enaki kot že v prejšnjih letih. Predvsem gre za nepazljivost, nespoštovanje predpisov s področja varstva pri delu, slabo strokovno vodenje dela, slabo tehnično varstvo, nered na gradbiščih, neuporabo osebnih varovalnih sredstev in podobno.

Torej, s stanjem varstva pri delu ne moremo biti zadovoljni, ker je še vedno preveč nesreč pri delu, preveč je tudi težjih nesreč. Zato je dolžnost vsakega zaposlenega v Gradisu, da naredi kar največ za zmanjševanje števila nesreč pri delu, za dobro varstvo pred požarom in kar je prav tako pomembno, za varovanje delovnega in življenjskega okolja.

C. P.

Več deset kvadratnih metrov pločevinaste strehe je vihar dobesedno snel.

V bazi na Pobrežju v Mariboru

Neurje odkrivalo strehe

Neurje, ki je 27. februarja letos divjalo nad Mariborom ni prizaneslo tudi Gradisu. Na obratih na Pobrežju je veter, ki je pihal z močjo več kot sto kilometrov na uro, odkril pločevinasto streho nad strojnimi delavnicami.

Veliko škode je povzročil tudi na odprtih deponijah ter na ostrejšu dveh hal, pod katerimi je bil zložen razen material. Škoda je velika, trajalo bo kar nekaj časa, da bodo delavci odpravili vse posledice.

Gradbeni material – predvsem salonitne plošče – je poškodoval tudi nekaj sosednjih hiš. Takega vetra v Mariboru ne pomnijo in prav so imeli tisti, ki so ob pomankanju snega pravili, da »zima in davkarija nič ne šenkata!«

F. Š.

Novice iz »totega konca«

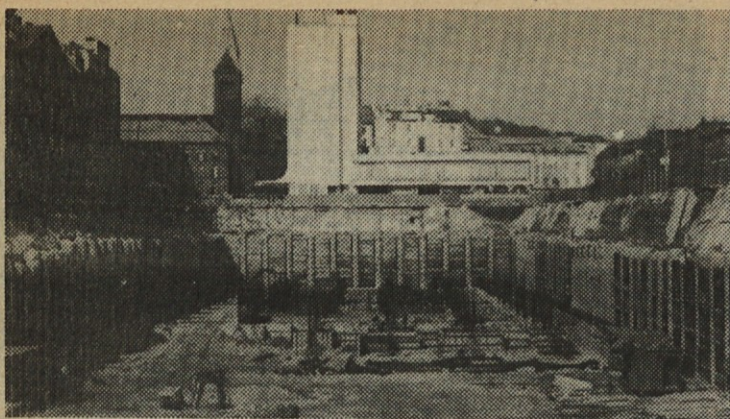
Slovensko narodno gledališče v Mariboru je bogatejše za novo gledališko kavarno. To so delavci Gradisa zgradili med staro in novo dvorano, notranja oprema pa je delo Arhitekta Mirka Zdovca. Ker bo kavarna odprta pozno v noč, bo to pravo mesto za klepet z znanci po gledališki predstavi.

V novi veliki dvorani SNG so te dni namestili štiri nove stole, ki jih naj bi nekaj časa preizkušali. **Gre za stole**, ki »kandidirajo« za novo veliko dvorano, čeprav je še nekaj interesentov. V gledališču se namreč zavedajo, da morajo biti bodoči novi stoli kar se da udobni in vzdržljivi. Seveda pa bo odločala tudi cena. Te, prve vzorce stolov so izdelali v kamniškem Stolu, po projektu pa naj bi bili priključeni celo na klimatasko napravo.

V Mariboru zaključuje te dni **šolanje** skupina Gradisovih delavcev iz Raven, Ptuja in Maribora. Po zaključnih izpiti si bodo pridobili naziv kvalificiran, oziroma visokokvalificiran gradbeni delavec. Predavatelji na tečaju so strokovnjaki iz Gradbene enote Maribor. Po teoretičnem delu tečaja jih čaka še praktični del izpita na gradbiščih.

V Ljubljani so prvič letos podeljevali **Stoletove nagrade** in priznanja najpomembnejšim slovenskim konzervatorjem, restavratorjem, in drugim strokovnjakom s področja varstva kulturne dediščine. Letošnji nagrajenec je tudi znan gradbenik iz Maribora gospod Jože Požauko, višji gradbeni tehnik. Veliko je stvaritev, ki se jih je z uspehom lotil. Omenimo naj samo uspešen dvig Vodnega stolpa ob Dravi. Po njegovih izračunih so ga v enaindvajsetih dneh dvignili kar za dva metra. Čestitki ob priznanju se pridružujejo tudi mariborski Gradisovci.

Strof

Zaradi pomanjkanja denarja gradnja garažne hiše v Mariboru počasi napreduje. Ali bo investitor v kratkem vendarle našel denar?

Zatika se pri denarju za mariborsko garažno hišo

Počasna gradnja

Luknja, ki so jo v rekordno kratkem času izkopali mariborski gradisovci, jo nato zavarovali z betonsko-leseno zaveso, zabetonirali na dnu velik nosilni temelj, sedaj na prvi pogled miruje.

No, tudi »drugi pogled« ni dosti boljši. V jami dela sedaj osem do deset delavcev, bilo pa bi jih lahko veliko več, če . . . Zatika se pač pri denarju.

Investitor sicer obljublja, da bo v kratkem imel denar – ne samo za plačilo nekaterih računov, ampak celo za delo naprej. Tega

bi bili pri Gradisu zelo veseli, kajti v tej »luknji«, ki že buri duhove v Mariboru, so si v letošnjem letu obetali veliko več dela.

Kakorkoli že, če bo investitor zbral denar za nadaljevanje gradnje – to je pred dnevi obljubil – bo v jami ponovno živahno.

F. Š.

Seminar za Gradisove inštruktorje

Naprej le z dobrimi kadri

Brez dobrih kadrov ni znanja, brez znanja ni razvoja in napredka, naprej pa nas lahko potegnejo samo dobri kadri – to je bil osnovni moto vseh razprav na seminarju za Gradisove inštruktorje, ki skrbijo za praktično izobraževanje naših učencev. Skušali so odgovoriti tudi na vprašanje, kaj nam je prineslo usmerjeno izobraževanje in kakšno šolo bomo potrebovali v prihodnje?

Dolgoletne izkušnje naših inštruktorjev dokazujejo, da vaje-niški sistem, ki smo ga imeli pred uvedbo usmerjenega izobraževanja ni bil slab. Vse pripombe, ki smo jih dajali ob spreminjanju izobraževalnega sistema, so takrat naletele na gluha ušesa. Tudi v Gradisu smo se morali podrediti odločitvi za prehod na usmerjeno izobraževanje.

Zato bi bil povratek na stari, že preizkušeni sistem šolanja za poklice, velik plus za dvig kvalitete dela. Želimo si ideološko nevtralnno šolo, ki ne bi bila samo enostranska, ampak razvojna v vse smeri. Osnovna šola naj da učencu splošno znanje za življenje, poklicne šole pa strokovnost in praktična znanja. Cilj izobraževanja naj bo, čim več

otrok usmeriti v poklicne šole in na ta način pridobiti kvalificirane delavce, sposobni in nadarjeni pa bi naj naprej študirali na višjih in visokih šolah.

Da bi bila takšna opredelitev pravilna, potrjujejo tudi izkušnje iz razvitega sveta, kjer gre 80 odstotkov otrok v poklicne šole.

Na koncu seminarja smo bili enotni v želji, da v Gradisu ohranimo že doseženi nivo organizacije izobraževanja, ki je v vrhu slovenskega gradbeništva, da bi naši uspehi bili boljši, pa rabimo boljše šole. V sedanjih procesih reorganizacije bi bilo najbolj smotno ohraniti izobraževanje na enem mestu, v Gradisovem Centru za izobraževanje, saj bo to za vse najcenejše, učinki pa bodo boljši.

Ludvik Rudolf

Razpis za leto 1990

Kavčičeve nagrade in priznanja

Ukinitvev Izobraževalne skupnosti gradbeništva Slovenije je botrovala, da so bile zadeve v zvezi s podeljevanjem Kavčičevih nagrad prenešene v Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije. Dopolnjen Pravilnik o oblikovanju in postopku podeljevanja Kavčičevih nagrad in priznanj je sprejel Izvršilni odbor združenja na 19. seji dne 21. 2. 1990.

I. V letu 1990 bosta podeljeni 2 Kavčičevi nagradi in 3 priznanja.

II. Kavčičevi nagradi in priznanja bodo podeljena za izredne uspehe pri delu za napredek vzgoje in izobraževanja, za razvoj kadrovske funkcije in razvoj ustvarjalnih sil človeka, ki se uresničuje pri delu v gradbenih vzgojnoizobraževalnih organizacijah in podjetjih gradbeništva, z organiziranjem vzgojnoizobraževalne dejavnosti, s strokovnim in znanstvenim delom, z izvajanjem pedagoško-andragoških nalog na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja kadrov gradbeništva ter z drugimi dosežki pri razvoju kadrovske funkcije.

III. Kavčičeva nagrada se podeljuje posameznim zaslužnim delavcem ali skupinam delavcev.

Kavčičeva priznanja se podeljujejo organizacijam združenega dela, delovnim skupnostim, družbenim organizacijam in društvom s področja gradbeništva in sorodnih dejavnosti.

IV. Kandidate za Kavčičevo nagrado in priznanja lahko predlagajo:

- vzgojno-izobraževalne organizacije s področja gradbeništva,
- organizacije oziroma podjetja s področja gradbeništva in sorodnih dejavnosti, ki sodijo v panogo,
- strokovna društva, družbene organizacije in interesne skupnosti s področja gradbeništva in sorodnih dejavnosti, ki so povezane s panogo.

V. Predlogi za kandidate morajo poleg imena oziroma naziva organizacije in drugih osnovnih podatkov imeti priloženo tudi:

- podrobno utemeljitev predloga,
- življenjepis z navedbo osnovnih in drugih podatkov iz življenja in dela kandidata,
- priporočila predlagatelja.

VI. Predloge je treba poslati v zaprtem ovitku z oznako »Razpis Kavčičevih nagrad in priznanj« do vključno 31. marca 1990 na naslov: Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije, Ljubljana, Titova 40/IX.

VII. Slavnostna podelitev Kavčičevih nagrad in priznanj bo na centralni proslavi dneva gradbincev, predvidoma 2. junija 1990.

Ko beseda zastane v grlu

Oči povedo vse

Naša dolgoletna sodelavka in članica uredniškega odbora Gradisovega vestnika Ivanka Golob iz mariborskih Nizkih gradenj je vsako leto doslej poslala za marčno številko našega glasila prispevek o dnevu žena. Tudi letos nas ni izneverila. Poslala je krajši prispevek.

Naši moški. Takšni kot so, pač so. Včasih si zaželimo, da bi bili majceno drugačni. In včasih so drugačni. Najbrž ga ni med njimi, ki bi našim mamam, ženam, prijateljicam, ljubicam, spremeljalkam, vsaj kdaj na življenjski poti ne hotel povedati kaj čutečega, kaj lepega, kaj občudujočega, vzpodbudnega.

Toda beseda zastane v grlu, zamre na ustnicah. Včasih govorijo le oči. Največkrat povedo oči prav vse.

Morda so nam oni dan oči, ko so začutile samoto, praznino, ko ljubljene ženske ni in ni bilo, hotele povedati prav to.

Gledam te

Gledam te.

Gledam te skozi prosojne dlani, gledam te v sanjah nikoli pozabljenih dni.

Božam tvojo podobo v somraku prvega jutra, gledam te v sanjah zasanjanih trav.

In pijem ti nedra kot popje spomladi, potoka, ki sahne med prodje, v pozabo nikoli pozabljenega dne.

M. I.

Za naše delavce v ZR Nemčiji

Gradisova kuhinja

Gradis je edina jugoslovanska firma v ZR Nemčiji, ki ima tudi lastno kuhinjo. Prostore in opremo za kuhinjo je dal na razpolago Philipp Holzmann, kuharja pa Gradis in zagrebška Tehnika.

Gradisovci so si prvo lastno kuhinjo uredili že takoj po prihodu v Frankfurt, v naselju Ph. Holzmann v Erzbergerstrasse v Griesheimu. O tem je pisal tudi Gradisov vestnik v številki 76, avgusta 1964: »Gradis ima v naselju skupno tri stanovanja. V vsakem so tri velike sobe in v vsaki je od 5 do 6 postelj, ena čajna kuhinja s tremi plinskimi rešoji, imamo hladno in toplo vodo (seveda samo za 10 pfenigov) ter sodobno opremljeno stranišče. Že nekaj dni po prihodu smo si gradisovci uredili lastno kuhinjo.«

Tako je bilo na začetku, ko so prvi gradisovci prišli v Frankfurt in to lepo navado, da za hrano poskrbijo sami, kajti prazna vreča ne stoji pokonci, so ohranjali ves čas. Pred leti jim je Holzmann dal na razpolago nove prostore za kuhinjo in jo opremil tudi z novo kuhinjsko opremo.

V kuhinji delata dva kuharja. Anton Tomažič iz Gradisa, ki je nadomestil dolgoletnega kuharja Franca Klinca in Rudolf Pisk iz Tehnike Zagreb.

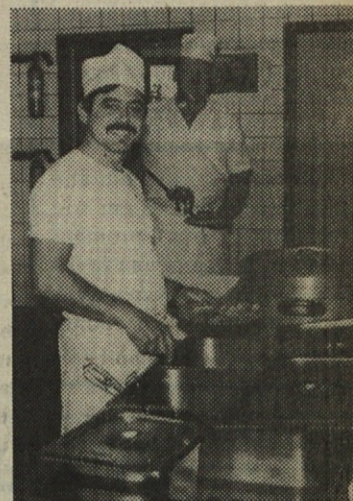
V kuhinji pripravljajo med tednom večerjo, saj so delavci po ves dan na gradbiščih. Skuhajo od 100 do 200 obrokov, odvisno od števila delavcev, ki delajo na gradbiščih v Frankfurtu. Kuhajo za delavce Gradisa. Tempa in zagrebškega Viadukta, vendar je največ gradisovcev. Večerjo

delavci dobijo od 18. ure do 19.30. Svoje jedilnice nimajo, zato delavci hrano nosijo v sobe in tam večerjajo. Ob sobotah in nedeljah pa pripravljajo kosilo, ki je od 12. ure do 14.30.

Z dobavo živil za kuhinjo nimajo težav, saj jim meso vozi en in isti mesar že 20 let in sicer trikrat tedensko, zelenjavo in vse ostalo pa nabavljajo sami v trgovini.

Delavci so nam povedali, da je hrana, ki jo pripravljajo v Gradisovi kuhinji v Frankfurtu odlična in da so z njo zadovoljni. Za dnevni obrok delavec prispeva 6 DEM, ostalo pa dotira delovna enota.

C. P.

Kuharja Anton Tomažič in Rudolf Pisk v Gradisovi kuhinji v Frankfurtu.

Osebjem, ki skrbi za dobro prehrano v menzi na Ravnah.

Korak nazaj v skrbi za delavca

Kaj bo z menzami?

V Gradisovih tozdh smo v vseh letih skrbeli za družbeni standard zaposlenih. Gradili smo sodobne samske domove, kupovali stanovanja in dajali kredite za zidavo hiše ali nakup lastnega stanovanja, gradili smo obrate družbene prehrane, počitniške domove in še in še bi lahko naštevali. Zavedali smo se, možnosti pa so to omogočale, da prazna vreča ne stoji pokonci. Danes so drugi, težji časi in marsičemu se bo treba odpovedati.

Podobno je tudi v Ravnah na Koroškem, kjer v zadnjih nekaj letih posluje s težavami, večjih naložb ni in vse to sili k razmišljanju, ali smo še zmožni vzdrževati vse samske domove in obrat družbene prehrane. Odločitev okrog samskega doma v Slovenj Gradcu je znana – dom bomo prodali najugodnejšemu ponudniku, vendar tega za sedaj še ni.

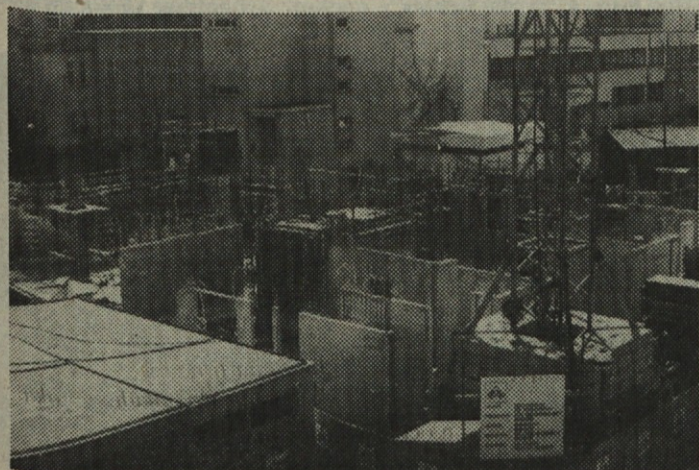
Vse bolj pa je vprašljiv tudi obstoj menze poleg samega doma na Ravnah.

Zaradi vse dražje hrane postaja vzdrževanje menze za tozdr preveliko breme. Vsakoletne izgube silijo vodstvo tozda v razmišljanje, da bi menzo prodali

ali pa dali v najem. Stroški so pač previsoki, delež, ki ga za hrano plačajo delavci pa je premajhen. Takšnega bremena tozdr ne zmore več.

Kljub temu se sprašujemo, kako mislijo, da bodo delavci, ob tako nizkih osebnih dohodkih, ki so za marsikaterega že pod ravnijo življenjskega minimuma, še naprej dobro delali, sploh pa v primeru, če bodo ostali brez organizirane prehrane.

Bojimo se, da se bo zopet pokazalo, da smo začeli varčevati na nepravem koncu, ne pa tam, kjer bi bili rezultati boljši. Vse kaže, da gremo v skrbi za delavce korak nazaj. Ludvik Rudolf

Nova mariborska porodnišnica že dobiva svojo podobo.

Če se ne bo zataknilo pri denarju

Porodnišnica do roka

Če se ne bo kaj zataknilo pri denarju, ni bojzani, da nova mariborska porodnišnica ne bi bila končana do roka. Delavci Gradisa s pridom izkoriščajo lepo toplo vreme, ki je kot nalašč za gradnjo.

Delajo praktično ves dan, delali bi tudi še pozno v noč, pa vendar morajo upoštevati jutranji in večerni počitek bolnikov v sosednjih zgradbah. Je pa delo zelo zahtevno, saj porodnišnica ni navadna zgradba.

Ob pomanjkanju Slovencev bo to velika pridobitev za ta severovzhodni del Slovenije.

F. Š.

Dopusti so pred vrati

Cena letovanja še ni znana

Procesi preobrazbe Gradisa, katerim smo pričeli v zadnjem času, so v sedanji fazi organiziranosti pustili prenekatero vprašanje odprto in nedorečeno. Tudi status posameznih služb v skupnih službah je še vedno nedorečen, med drugim to velja tudi za kadrovske socialne službe, ki ima na skrbi tudi poslovanje počitniških domov.

Ker je treba dopuste že planirati, je potrebno peljati tudi vse akcije za normalno delovanje naših počitniških domov in ni možno več čakati na reorganizacijo, ki naj bi opredelila tudi status počitniških domov, saj časa ni več veliko.

Zato smo v kadrovske socialne službi, kljub prej omenjenim težavam in nedorečenostim, speljali vsaj tisti del aktivnosti, ki bo

omogočil normalen začetek počitniške sezone, ni pa bilo možno določiti cene počitnikovanja, ki bo odvisna od nadaljnjih odločitev.

Sezona počitnikovanja v počitniških domovih v Poreču in Ankaranu se bo pričela, tako kot vsa leta doslej, 10. junija in se bo predvidoma zaključila 18. septembra. V tem času bo v obeh domovih lahko letovalo deset izmen naših delavcev, v izmenah po deset dni.

Počitniški dom na Pohorju posluje preko celega leta.

Glavna sezona se šteje od 30. junija do 29. avgusta, za počitniški dom na Pohorju pa tudi preko zimske sezone.

Izhodišče za oblikovanje cene v počitniških domovih je takšno, da naj bi cena pokrivala vse stroške poslovanja domov, torej naj bi bila ekonomska in tozdi oziroma sedanja podjetja naj ne bi nič dodatno združevala za poslovanje počitniških domov.

Kakšno stališče pa bodo do letovanja zavzela naša sedanja podjetja je težko reči, vendar upamo, da bomo o ceni letovanja lahko zapisali kaj več prihodnjic. L. Polajnar

Zahvale

Iskreno se zahvaljujem za izraženo sožalje in sočustvovanje, za darovano cvetje in za vse, kar ste storili dobrega v spomin mojega moža Pavla Satlerja in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Ančka Satler

Ob boleči izgubi polbrata se iskreno zahvaljujem sodelavcem Strojno prometnega obrata Ljubljana za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Miro Ogrizek

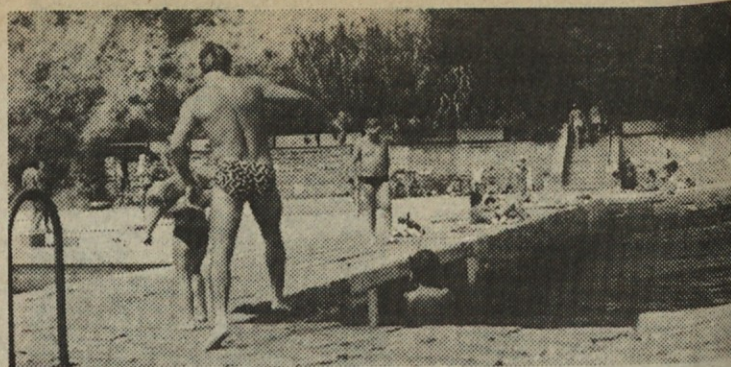
Abrahami

Marca imamo v Gradisu samo deset delavcev, ki slavijo življenjski jubilej, 50. rojstni dan. Abrahamom najiskrenejše čestitamo, želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- Peter Jerman - Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Jožica Weis - GE Maribor
- Omer Fatić - GE Jesenice
- Anton Zajšek - GE Maribor
- Began Hadžiefendić - Gradbena operativa Ljubljana
- Jožef Petek - Strojno prometni obrat Ljubljana
- Justin Hrovat - Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Zajim Keserović - Gradbena operativa Ljubljana
- Luka Novak - Lesno industrijski obrat Škofja Loka
- Dušanka Stankić - GE Maribor

60-letniki

Šestdesetletnik je ta mesec samo eden. To je **Stanko Vesnjak** iz GE Maribor. Tudi njemu voščimo ob življenjskem jubileju vse najboljše, predvsem pa želimo obilo zdravja tudi v prihodnjih letih. M. F.

V počitniškem domu v Ankaranu bo tudi letos preživel svoj dopust kar precej gradisovcev.

Končan prvi del republiškega prvenstva za posameznike

Vodi Boris Urbanc

V prvem krogu republiškega prvenstva v kegljanju za posameznike in posameznice je nastopilo 60 najboljših slovenskih kegljačev in prav toliko kegljačic. Med moškimi vodi gradisovec Boris Urbanc, med ženskami pa Marika Kardinar EMO Celje.

Pri kegljačih sta bila v dveh nastopih, na kegljišču Marka Perca v Ljubljani in v Medvodah, najuspešnejša svetovni prvak Boris Urbanc s 1856 keglji in Hari Steržaj, lanskoletni prvak, z za keglj slabšim rezultatom.

Pri kegljačicah si je v Litiji znatno prednost priigrala Marika Kardinar z 896 keglji pred klubsko članico Sonjo Mikac z 861 keglji.

V finale republiškega prvenstva, ki bo 31. marca in 1. aprila, kraje prvenstva bodo določili kasneje, se je uvrstilo 24 najboljših v obeh konkurencah. Zaradi bolezni v prvem krogu ni nastopil **Darko Bizjak** (KK Gradis), pa mu bo tekmovalna komisija KZS dovolila naknadni nastop.

Poleg Urbanca so se v zaključno tekmovanje uvrstili tudi še naslednji naši kegljači: **Albin Juvančič** s četrtrim rezultatom (1814), trinajsti je bil **Dušan Ivačić** (1755) in štirinajsti **Vinko Janša** (1754). C. P.

Stjepan Malašič, 36 let zvestobe Gradisu

Pišta se je upokojil

36 let zvestega dela v Gradisu, od tega večino v gramoznici ali na betonarni, to je podatek, ki dovolj zgovorno pove, da Stjepanu Malašiču-Pišti, ki te dni odhaja v upokoj, življenje ni bilo z rožicami poslano.

Dovolj je bilo, če si omenil ime Pišta, pa smo v Mariboru vedeli za koga gre. Dneve in noči je skrbel za separacijo in betonarno v Dogošah pri Mariboru. Koliko kubikov betona je zmešal v teh letih, včasih »kar na roko«, ne ve verjetno nihče. Niti sam ne. Bilo jih je preveč.

V Dogošah mu je bil drugi dom. Sedaj je končano. Vrača se v svoj rodni kraj, Slemenico na sosednjem Hrvaškem. Na Gradis ga večjejo lepi spomini, trdna vez z firmo pa bo ostala še naprej. Njegov sin je sedaj zaposlen tudi pri Gradisu.

Pa obilo zdravja in sreče Pišta. F. S.

NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR SONETNEGA VENCA IN KRSTA PRI SAVICI	DAVEK OD RENTE	NAROCENO DELO, KI SE PLACA	ITAL. FILMSKI KOMIK	DRŽAVA NA BLIZNJEM VZHODU	POTROSNAJA	PTICA UJEDA	... WATT	IME SKAKALCA GRINIJA	POTOPLJEN OTOK V DONAVI (SRBIJA)	PODROBNOST
DELI ROK IN NOG										
GOVORNIK										
OSNOVNA MERSKA KOLICINA										
NEKDANJI AVTOMOB. DIRKAC (GORAN)					PREKLO- PITEV	OBROK ODPLACILA DOLGA	DOMACA OBLIKA IMENA EMILIJA	SPORT Z MAJHNIMI AVTOMO- BILI	ZV. DRŽAVA V ZDA	FINSKO JEZERO
ITALIJ. NAFTNI KONCERN			AMERISKI SATIRIK BUCHWALD	DEL TE- LESA V SKLEPU					GRELNIK ZA TOPLO VODO	ANDREJ JARC VERGILOV EP
ITALIJ. PEVKA PAVONE				SPANSKO Z. IME*				IZUMITELJ TELEFONA		
NAUK O ENERGIJI				ANGLESKI BRINJEVEC					POBIRALEC NAPOČNINE	GOBENI ZALMEK KRAJ PRI SPATIJI
VEDA O PLOVBI						KRAJ V SREBIJI				SESTAVNI VJE RETELIN
						VANDOTOV JUNAK				SESTAVNI VJE RETELIN
						OBROČNO KRILO				
			NIKO LAPAJNE			IGRA OBRAZA				
			RISAL: IZTOK LOVRIC	OBLOGA IZ MALTE				NARODNI HEROJ (DUSAN)		
			GRŠKI BASNOP.					RIMSKA 101		
			PRIPOVEDNI PESNIK					MESTO V TOSCANI		
			VPLIVA NA RAVANJE					RANTA V KOZOLCU		
OBVOZNA POT				ZDRAVILNA RASTLINA						IME PEVCA PEŠNEVCA
				DEL LJUBLJANE						GRAD SPITALN STAV DNEV PLOSKEV
KRAJ PRI LJUBLJANI								SPORNA VETROVKA		
								RDECI KRIZ		
PIK NAD- LEŽNE ZUZELKE								RASTLINSKA BODICA		NEVARN PADAVINA
MESTO V MAVRETA- NIJI				AVTOMO- BILSKA OZNAKA ČACKA				URADNI SPIS		SIROK PAS PRI JAPON- SKEM KIMONU

ŠE SE ZNAMO VESELITI – Tudi letos je sedež Gradisa obiskalo več skupin pustnih mask, ki so med zaposlene v DSSS vnesle malo veselja, za trenutek odgnale vsakdanje skrbi, povzročile pa tudi ugibanja – le kdo bi to bil? Ne povemo!

Nagrajenci nagradne križanke

Veseli nas odzivnost bralcev, ki se kaže tudi v poslanih rešitvah vsakokrat objavljene nagradne križanke. Od kod vse pridejo!

Z žrebom smo razdelili nagrade takole:

1. nagrado, 100 din, prejme **Ivan Bardič** iz GE Jesenice
2. nagrado, 80 din, **Marjan Adamič** iz GE Celje
3. nagrado, 70 din, **Borut Centrih** iz KO Maribor
4. nagrado, 60 din, **Erna Pajek**, 62310 Sl. Bistrica, Kovača vas 39
5. nagrado, 50 din, **Jagoda Arigl**, Ob Suhi 43, Ravne na Koroškem.

Rešitve v tej številki objavljene križanke pošljite do 10. aprila na naslov GIP Gradis Ljubljana, Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134a, Ljubljana, s pripisom Nagradna križanka.

Reševalce ponovno prosimo, da nam sporočijo svoj polni domač naslov, to je kraj s pošto številko, ulico-naselje, številko in seveda ime in priimek reševalca.

Uredništvo

Končana 1. zvezna kegljaška liga

Gradis četrti

S tekmami, ki so bile odigrane 10. in 11. marca, je praktično končano tekmovalje v 1. zvezni moški ligi za tekmovalno sezono 1989/1990. V predvidenem roku so bile namreč odigrane vse tekme, razen tekme med KK Rabotnički in KK Partizan, ki pa sta na lestvici oba za nami.

Naši tekmovalci so se po mnogih zapletih uvrstili na četrto mesto, s čemer so ponovili lanskoletni in tudi letos planiran uspeh. Vemo, da se veliko tekem ni odigralo v predvidenem času naša ekipa pa je zaradi boleznin in poškodb, često nastopala brez najboljših igralcev. Tako smo tudi v zadnjih srečanjih proti KK Konstruktorju in proti KK Pošt-

arju nastopali s komaj popolnjeneko ekipo (6 igralcev).

Letošnja še neuradna lestvica pa je sledeča:

1. Grmoščica	22	21	0	1	42
2. Konstruktor	22	15	0	7	30
3. Medveščak	22	15	0	7	30
4. Gradis	22	13	1	8	27
5. Brodosplit	22	12	0	10	24
6. Kandid	22	12	0	10	24
7. Kvarner	22	10	0	12	20
8. Rabotnički	21	9	0	12	18
9. Sloga	22	7	0	15	14
10. Zanatlija	22	7	0	15	14
11. Poštar	22	5	1	16	11
12. Partizan	21	4	0	17	8

Za našo ekipo sta bila zanimiva srečanja v Zagrebu 17. in 18. februarja z ekipama KK Grmoščica in KK Medveščak. Do tedaj še neporaženo ekipo KK Grmoščica so naši fantje strli z rezultatom 5.592:5.619 keglji. To pa je bil tudi edini poraz, ki ga je prvak doživel v letošnji sezoni. S tem uspehom so naši tekmovalci drugi dan še bolj sproščeno in razigrani nastopili proti ekipi KK Medveščak in tudi to solidno ekipo premagali z rezultatom 5.274 : 5.360 keglji.

Tudi zadnji dve srečanja 10. in 11. marca sta bili zanimivi. Obe tekmi je naša ekipa odigrala na svojem kegljišču in tako so v soboto z veliko razliko premagali ekipo KK Brodosplit z rezultatom 5.451:5.190 keglji. Takoj po tej tekmi pa je nastopilo vprašanje sestave ekipe za drugi dan

Najboljšim kegljačem kristalni pokali

Urbanc najboljši

V hotelu Slon v Ljubljani je bila 31. januarja prisrčna slovesnost, ki je postala že tradicionalna in na kateri so razglasili najboljše kegljače in kegljačice v Jugoslaviji in v Sloveniji v lanskem letu.

Zbranim je spregovoril predsednik jugoslovanske kegljaške zveze **Avzugst Likovnik**. Posebej je poudaril, da so bili v lanskem tekmovalni sezoni doseženi odlični izidi, pri čemer so najboljše izide dosegli prav slovenski tekmovalci in tekmovalke.

Dvojni naslov najboljšega je osvojil **Boris Urbanc**, kot najboljši kegljač v lanskem letu v Jugoslaviji in v Sloveniji. C. P.

Odpovedane Gradisove igre in ŠIG

Zimskih iger ne bo

Letošnja zima jo je zagodla številnim organizatorjem tako vrhunskih kot tudi rekreativnih tekmovalj.

Med slednjimi so tudi Gradisove zimske športne igre, ki bi morale biti na Rogli, vendar jih je organizacijski odbor najprej prestavil, nato pa dokončno odpovedal.

Enako usodo so doživele tudi športne igre gradbincev, za katere se je prijavilo preko 40 delovnih organizacij, vendar žal, zaradi pomanjkanja snega, tudi teh, tako kot lani, letos ne bo.

Mitja Krnc

proti KK Poštar iz Splita. Boris Urbanc je bil bolan in zaradi tega ni nastopil že prejšnjo nedeljo na meddržavnem srečanju. Sobotna tekma pa ga je tako izčrpala, da ni mogel ponoviti nastopa. Prav tako pa je bil za nedeljski nastop nesposoben tudi Darko Bizjak in tako je moral trener sestaviti ekipo z manj uspešnimi tekmovalci. To pa se je takoj poznalo, saj so Poštari že po prvem paru prišli v vodstvo, še bolj pa se je razlika povečala po drugem paru, ko so Poštari vodili že z razliko 100 kegljev. Toda potem je nastopil naš zadnji par, ki je to razliko nadoknadil in srečanje se je tako končalo neodločeno 5.335 : 5.335 kegljev. To pa je tudi edino srečanje v letošnji sezoni, ki se je končalo z delitvijo točk.

V naslednjih dneh bo seja odbora kluba, kjer bo med ostalimi zadevami napravljena tudi analiza letošnjega tekmovalja, zato bomo o tem več poročali v prihodnji številki.

Uspešna pa v svojem rangi nastopa tudi naša druga moška ekipa in pravtako tudi naša ženska ekipa. O njihovih uspehih bomo več napisali potem, ko bodo ta tekmovalja zaključena.

In kaj sedaj? Naši tekmovalci ne bodo počivali. Vse do poletja so predvidena razna tekmovalja. Že prihodnjo soboto in nedeljo se prične republiško prvenstvo dvojic. Od naših tekmujejo kar štirje pari. Nato je predviden nastop državne reprezentance z reprezentanco Francije. **V našo državno reprezentanco sta izbrana tudi naša tekmovalca Boris Urbanc in Albin Juvančič**. Ob koncu marca pa je predvideno finalno republiško tekmovalje posameznikov. Tudi za te nastope se je uvrstilo precej naših tekmovalcev. Potem sledijo tekmovalja za YU trofeje itd.

Na vseh nastopih želimo našim tekmovalcem kar največ uspeha, saj se potem približujejo tudi srečanja z našimi zdomci in pa samo svetovno prvenstvo, ki bo letos v mesecu maju v Innsbrucku. Franc Hočevar

Gradisov znak na tujem

V Avstraliji

Žal ne bomo gradili v tej daljni deželi. Gradisov znak nosi na trenerki samo **Iztok Božič**, član teniškega društva Gradis Branik, ki je v Avstralijo odpotoval že 21. januarja.

Trenira v znanem teniškem Brisban - coop centru. Do sedaj je nastopal uspešno na dveh turnirjih za ATP točke. Na prvem turnirju v Vooloongongu je v prvem kolu premagal Avstraleca Turicha z 2 : 6, 6 : 3, 6 : 4, v drugem kolu pa je klonil proti znanemu avstralcu Frowleyu s 6 : 3, 6 : 4.

Takoj zatem je odpotoval v kraj Waga Wagi kjer je bil še uspešnejši. Že v kvalifikacijskih nastopih je uspešno premagoval nasprotnike, prav tako uspešen je bil tudi v prvih dveh kolid glavnega turnirja.

Z zmago proti Avstralcu Houlahanu (6 : 4, 6 : 1) se je uvrstil celo v polfinale tega turnirja. Njegov nasprotnik Doohan je bil tokrat močnejši in Božič je po težkem dvoboju klonil z 4 : 6, 2 : 6.

Ko to poročamo, igra v Sydneyu na tretjem, zadnjem turnirju. V domovino se vrača ta teden. Štrof

GRADISOV VESTNIK

je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga odbor za informacije: Srečko Friš - predsednik, člani: Marjan Čebokli, Aleksander Bojanič, Franjo Štromajer, Polona Kežžar in Milan Marčič - tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Sonja Vršič, Zoran Debelak, Emil Korenjak, Ivanka Golob in Ludvik Rudolf.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 8100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Smarčinska 134a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422, int. 232 in 220